

Chemijos gaminių gamybos sektoriaus profesinis standartas Kvalifikacijų tyrimo ataskaita

Rengėjai:

Dr. Giedrius Mažūnaitis

Dr. Vidmantas Tūtlys

Jolanta Remezienė

Dr. Inga Matijošytė

Dr. habil. Eugenijus Valatka

Rena Čerčikienė

Inga Jakučinskienė

Turinys

I.	Chemijos gaminių gamybos sektoriaus apibūdinimas.....	3
II.	Chemijos pramonės šakos ūkio sektoriaus rodiklių apžvalga	7
III.	Tyrimo eiga	16
	Posektorių apibūdinimas	19
	Chemijos sektoriaus posektorių veiklos sritys ir profesijos (posektorių analizė)	24
	Chemijos gaminių gamybos sektoriaus posektorių veiklos sritys, profesijos ir teikiamos kvalifikacijos.....	26
	Preliminarus chemijos sektoriaus kvalifikacijų sąrašas	28
IV.	Posektorių pareigybių aprašymai	33
	Naftos perdirbimo produktų gamyba.....	33
	Trąšų gamyba	42
	Kosmetikos ir buitinės chemijos gaminių gamyba.....	63
	Metalų apdorojimas ir dengimas	68
	Dažų gamyba	72
	Biotechnologijų produktų gamyba	74
	Plastikų gamyba ir perdirbimas	94
	Mineralinių medžiagų gaminių gamyba.....	120
	1 priedas. Chemijos ir susijusių sričių profesijų sąrašas pagal LPK	132
	2 priedas. Chemijos ir artimų sričių teisinio reguliavimo temos.....	137
	3 priedas. Biotechnologijų šakos	140

I. Chemijos gaminių gamybos sektoriaus apibūdinimas

Chemijos gaminių gamybos sektoriaus paskirtis – gaminti ir tiekti į rinką gaminius, kurių gamybos metu yra keičiama cheminių medžiagų struktūra, jų mišinių sudedamųjų dalių santykis. Todėl pirmiausiai buvo nagrinėtos grupės, priklausančios Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus, patvirtinto Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK2) skyriams C20 *Chemikalų ir chemijos produktų gamyba*, taip pat gretutiniams – C19 *Kokso ir rafinuotų naftos produktų gamyba*, C22 *Guminių ir plastikinių gaminių gamyba*, C23 *Kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba*. Dėl cheminių medžiagų ir procesų įvairovės ir tarpsektorinių sąsajų Chemijos gaminių gamybos sektoriaus profesinio standarto (toliau – Standartas) taikymo sritis yra platesnė, todėl tyrime buvo nagrinėti ir kiti EVRK2 skyriai.

EVRK2 yra išskiriamos šios su chemijos gaminių gamybos sektoriumi susijusių veiklų kategorijos.

I-1 lentelė. Cheminių gaminių gamybos sektoriui priskiriamos veiklos pagal EVRK2

Grupė	Veiklos pavadinimas
19.1	<i>Koksavimo krosnių produktų gamyba</i>
19.10	Koksavimo krosnių produktų gamyba
19.2	Rafinuotų naftos produktų gamyba
19.20	Rafinuotų naftos produktų gamyba
19.20.10	Skystojo arba dujinio kuro gamyba
19.20.20	Tepalų ir kitų alyvų gamyba
19.20.30	Parafino ir techninio vazelino gamyba
19.20.40	Naftos bitumo gamyba
20.1	<i>Pagrindinių chemikalų, trąšų ir azoto junginių, pirminių plastikų ir pirminio sintetinio kaučiuko gamyba</i>
20.11	Pramoninių dujų gamyba
20.12	Dažiklių ir pigmentų gamyba
20.13	Kitų pagrindinių neorganinių chemikalų gamyba
20.14	Kitų pagrindinių organinių chemikalų gamyba
20.15	Trąšų ir azoto junginių gamyba
20.15.10	Grynųjų ar kompleksinių azoto ir fosforo trąšų gamyba
20.15.20	Karbamido gamyba
20.15.30	Amoniako gamyba
20.16	Pirminių plastikų gamyba
20.17	Pirminio sintetinio kaučiuko gamyba
20.2	<i>Pesticidų ir kitų agrocheminių medžiagų gamyba</i>
20.20	Pesticidų ir kitų agrocheminių medžiagų gamyba
20.20.10	Dezinfekantų gamyba
20.3	<i>Dažų, lakų ir panašių dangų medžiagų, spaustuvinių dažų ir mastikų gamyba</i>
20.30	Dažų, lakų ir panašių dangų medžiagų, spaustuvinių dažų ir mastikų gamyba
20.30.10	Emalinių dažų ir lakų gamyba
20.30.20	Organinių sudėtingų tirpiklių ir skiediklių gamyba

20.4	<i>Muilo ir ploviklių, valiklių ir blizgiklių, kvepalų ir tualetų priemonių gamyba</i>
20.41	Muilo ir ploviklių, valiklių ir blizgiklių gamyba
20.42	Kvepalų ir tualetų priemonių gamyba
20.5	<i>Kitų cheminių medžiagų gamyba</i>
20.51	Sprogiųjų medžiagų gamyba
20.52	Klijų gamyba
20.53	Eterinio aliejaus gamyba
20.59	Kitų, niekur kitur nepriskirtų, cheminių medžiagų gamyba
20.59.10	Lydymo, litavimo ar suvirinimo miltelių ir pastų gamyba
20.59.20	Aktyvintųjų anglių, tepalų priedų, paruoštų kaučiuko vulkanizavimo greitiklių, katalizatorių gamyba
20.59.30	Antidetonatorių, antifrizų, skysčių hidraulinėms sistemoms gamyba
20.59.40	Rašalo ir tušo gamyba
20.6	<i>Cheminių pluoštų gamyba</i>
20.60	Cheminių pluoštų gamyba
22.1	<i>Guminių gaminių gamyba</i>
22.11	Guminių padangų ir kamerų gamyba; guminių padangų restauravimas ir atnaujinimas
22.19	Kitų guminių gaminių gamyba
22.2	<i>Plastikinių gaminių gamyba</i>
22.21	Plastikinių plokščių, lakštų, vamzdžių ir profiliuotųjų gamyba
22.22	Plastikinių pakuočių gamyba
22.23	Plastikinių statybos dirbinių gamyba
22.29	Kitų plastikinių gaminių gamyba
23.1	<i>Stiklo ir stiklo gaminių bei dirbinių gamyba</i>
23.11	Plokščiojo stiklo gamyba
23.12	Plokščiojo stiklo pjaustymas ir apdorojimas
23.13	Tuščiaavidurio stiklo gamyba
23.13.10	Stiklinių talpyklų gamyba
23.14	Stiklo pluoštų gamyba
23.19	Kito stiklo, įskaitant skirto techninėms reikmėms, gamyba ir apdorojimas
23.19.10	Stiklinių izoliatorių ir stiklinių izoliacinių jungiamųjų detalių gamyba
23.2	<i>Ugniai atsparių gaminių gamyba</i>
23.20	Ugniai atsparių gaminių gamyba
23.3	<i>Statybinių medžiagų iš molio gamyba</i>
23.31	Keraminių apdailos ir šaligatvio plytelių gamyba
23.31.10	Koklių gamyba
23.31.20	Keraminių grindinio dangų gamyba
23.32	Degto molio plytų, plytelių ir statybinių dirbinių gamyba
23.4	<i>Kitų porcelianinių ir keraminių gaminių bei dirbinių gamyba</i>
23.41	Keraminių buities ir puošybos gaminių bei dirbinių gamyba
23.42	Keraminių santechnikos gaminių ir dirbinių gamyba
23.43	Keraminių izoliatorių ir keraminių izoliacinių detalių gamyba
23.44	Kitų techninės paskirties keraminių gaminių ir dirbinių gamyba
23.49	Kitų keraminių gaminių ir dirbinių gamyba
23.5	<i>Cemento, kalkių ir gipso gamyba</i>
23.51	Cemento gamyba
23.52	Kalkių ir gipso gamyba

23.6	<i>Betono, cemento ir gipso gaminių bei dirbinių gamyba</i>
23.61	Betono gaminių, skirtų statybinėms reikmėms, gamyba
23.62	Gipso gaminių, naudojamų statybinėms reikmėms, gamyba
23.63	Prekinio betono mišinio gamyba
23.64	Statybinių skiedinių gamyba
23.65	Fibrolito gamyba
23.69	Kitų betono, gipso ir cemento gaminių bei dirbinių gamyba
23.9	<i>Abrazyvinių gaminių ir niekur kitur nepriskirtų nemetalo mineralinių produktų gamyba</i>
23.91	Abrazyvinių gaminių gamyba
23.99	Kitų, niekur kitur nepriskirtų, nemetalo mineralinių produktų gamyba
23.99.10	Asbestinio pluošto, verpalų ir audinių bei gaminių iš jų gamyba
23.99.20	Frikcinių medžiagų ir jų gaminių gamyba
23.99.30	Mineralinių izoliacinių medžiagų gamyba
23.99.40	Dirbinių iš bitumo gamyba

Tyrime taip pat nagrinėtos su cheminių gaminių gamyba susijusios, kitoms EVRK2 klasėms priskirtos veiklos.

I-2 lentelė. **Kitos veiklos pagal EVRK2, kuriose yra vykdoma su cheminėmis medžiagomis susijusi veikla**

Grupė	Veiklos pavadinimas
10.62	Krakmolo ir krakmolo produktų gamyba
28.29	Kitų, niekur kitur nepriskirtų, bendrosios paskirties mašinų ir įrangos gamyba
30.12	Pramoginių ir sportinių katerių (laivų) statyba
32.50	Medicinos ir odontologijos prietaisų, instrumentų ir reikmenų gamyba
46.75	Chemijos produktų didmeninė prekyba
72.11	Biotechnologijos moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla

Duomenis apie EVRK2 pateiktas veiklos rūšis teko patikslinti, nes iš jų ne visada buvo galima spręsti apie įmonėje vykdomas su cheminėmis medžiagomis susijusias veiklas.

Svarbu išsamiau aprašyti Standarto taikymo sritį ir kriterijus, pagal kuriuos tyrimui buvo pasirinktos įmonės. Rengiant kvalifikacijų tyrimo ataskaitą (toliau – Ataskaita), laikytasi nuostatos, kad pirmiausia Standartas bus taikomas veikloms, patenkančioms į REACH¹ arba CLP² reglamentų, pagrindinių ES teisės aktų ir atitinkamai Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo³ reguliavimo sritį. Šie teisės aktai apibrėžia cheminių medžiagų klasifikavimą,

¹ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH reglamentas) (OL 2006 L 396, p. 1, su pataisymais OL L 136, 2007, p. 281)

² CLP reglamentas – 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL 2008 L 353, p. 1) arba CLP (angl. *classification, labelling and packaging*) reglamentas

³ Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymas

ženklinaimą, profesionaliems vartotojams ir kitiems teisės aktuose paminėtiems subjektams tenkančias atsakomybes.

Ūkio subjektai, kuriems taikomi minėti reikalavimai, yra įmonės – cheminių medžiagų tiekėjos į rinką, pirmiausia gamintojos ir importuotojos, taip pat kelios kitos jų grupės. Atsižvelgiant į Standartą ir tarpsektorines kompetencijas, svarbi yra ir tolesnių vartotojų (angl. *downstream users*) grupė. Ūkio subjektas laikomas tolesniu vartotoju, kai tenkina tokias sąlygas:

- jis yra įsteigtas Europos Sąjungos ekonominėje erdvėje;
- jo cheminės medžiagos ar mišinio tiekėjai taip pat yra įsteigti Europos Sąjungos ekonominėje erdvėje;
- cheminė medžiaga yra naudojama ūkio subjekto pramoninėje arba profesinėje veikloje.

Atsižvelgiant į šias sąlygas, į Standarto taikymo sritį patenka ne tik EVRK2 paminėtos veiklos, bet ir nemažai kitų, kuriose yra naudojamos cheminės medžiagos, pvz., metalų padengimas dangomis, dažymas ir kitos medžiagos, išsamiau apibūdintos Europos cheminių medžiagų agentūros parengtoje medžiagoje.

Kvalifikacijų tyrimui buvo pasirinkti tokie ūkio subjektai, kuriems veiklos su cheminėmis medžiagomis yra esminės.

Vienas iš posektorių, kurio priskyrimą chemijos sričiai reikia paaiškinti išsamiau, yra plastikų posektorius.

Tais atvejais, kai plastikas yra gaminamas iš cheminių medžiagų, priskyrimas yra akivaizdus, pavyzdžiui, polietilentereftalo rūgšties esterio dervų (PET) gamyba. Kitais atvejais buvo laikomasi nuostatų, remiantis REACH sistema⁴ aprašančiame dokumente pateiktu paaiškinimu. Juo remiantis, kai į rinką polimeras yra tiekiamas granulėmis, tokiai jo formai gali būti taikomas chemijos srities reguliavimas, nors jo registruoti ir nereikia. Todėl įmonės, gaminių gamyboje naudojančias polimerų granules, pvz., ekstruzijos, liejimo procesuose, Ataskaitoje priskyrėme chemijos sričiai, o naudojančias kitokius struktūrinius elementus, pvz., plokštes, ne chemijos.

Ataskaitoje minime cheminių medžiagų platintojų (angl. *distributors*) grupę. Cheminių medžiagų valdymo reguliavimo sistemoje šiai ūkio subjektų grupei yra priskirtos ir tam tikros pareigos, todėl joms įgyvendinti būtinos kompetencijos yra aptartos posektorių analizėje.

Chemijos gaminių gamybos sektoriaus ypatybės:

1. **Nevienalytiškumas ir tarpšakinis pobūdis.** Pagrindinis chemijos sritį EVRK2 aprašantis skyrius C20 *Chemikalų ir chemijos produktų gamyba* yra sudėtingas ir apima smarkiai besiskiriančias veiklų grupes. Cheminėms veikloms galima priskirti nemažai veiklų, kurios yra aprašytos kituose EVRK2 skyriuose. Todėl Standarto rengimo metu įmonės suskirstėme pagal cheminius požymius,

---

⁴ Guidance for monomers and polymers, p. 23, 3.3 *Production/import of articles containing polymer substances* [antrojo paragrafo pabaiga].

technologinius procesus ir medžiagų grupes. Pasirinktą suskirstymą aprašėme posektorių analizėje.

2. **Aplinkos apsauga ir sveikatos bei darbų sauga.** Su cheminėmis medžiagomis veiklą vykdančioms įmonėms ypač svarbios yra aplinkos apsaugos ir sveikatos bei darbų saugos temos. Aplinkos apsaugai keliami reikalavimai yra aprašyti atitinkamame Aplinkosaugos sektoriaus profesiniame standarte, o darbų saugos ir darbuotojų saugos aspektai yra įtraukti į šio standarto kvalifikacijų arba tarpsektorinių kvalifikacijų sąrašus.
3. **Chemijos srities teisinio reguliavimo kompetencijų svarba.** ES chemijos srities teisinis reguliavimas yra vienas sudėtingiausių pasaulyje. Jis greitai kinta ir griežtėja. Šių kompetencijų svarba ir dažnas jų trūkumas buvo aptarti diskusijose su absolventais bei chemijos srities mokymo programų vertinimo metu. Išsamiau šią temą aprašėme kalbėdami apie cheminių medžiagų tiekimą į rinką.
4. **Kitos ypatybės.** Viena iš šių dienų chemijos gaminių gamintojų ypatybių yra ta, kad praeityje svarbus prioritetas – aplinkos apsauga – perkeltas į produkto priežiūros po pardavimo (angl. *product stewardship*) sritį. Aplinkos apsauga prieš kelis dešimtmečius buvo laikoma vienu iš pagrindinių sėkmingos chemijos pramonės įmonės veiklos prioritetų. Tačiau *de facto* jis jau yra tapęs būtina įmonių veiklos dalimi. Beveik visos didesnės gamybinės Lietuvoje veikiančios ir su cheminėmis medžiagomis veikas vykdančios įmonės⁵ yra įdiegusios aplinkos apsaugos vadybos sistemas ir laikosi standartų reikalavimų. Produkto priežiūra po pardavimo reiškia papildomas pastangas ir įsipareigojimus informuoti vartotoją, prisitaikyti prie žiedinės ekonomikos keliamų reikalavimų ir vienaip ar kitaip atsispindi kompetencijų sąrašė.
5. **„Pramonės 4.0“ poveikis ūkio sektoriui.** Šiuo metu poveikis dar yra nagrinėjamas. Yra atlikta keletas studijų, parodančių, kad įvairiems chemijos srities pošakiams poveikis bus skirtingas.⁶ Didės tarpsektorinių kvalifikacijų svarba.

II. Chemijos pramonės šakos ūkio sektoriaus rodiklių apžvalga

Lietuvos chemijos pramonės įmonėse yra gaminamos organinės ir neorganinės pagrindinės (daugiatonažės) cheminės medžiagos, aukštųjų technologijų produktai, buitinėje ar ūkinėje veikloje naudojamos cheminės medžiagos ir jų mišiniai. Įmonės teikia su cheminėmis medžiagomis susijusias paslaugas, pvz., logistikos ir kitas paslaugas. Lietuvos įmonėse taip pat yra gaminami įvairių tipų plastiko, stiklo gaminiai, mineralinės medžiagos, cementas.

Chemijos pramonė yra svarbi Lietuvos ūkio šaka. Jos metinė 1,7 mlrd. Eur pardavimo apyvarta 2016 m. sudarė 1,7 proc. BVP (atitinkamai 1,882 mlrd. Eur – 2015, 1,897 mlrd. Eur – 2014 metais). Išliekant panašiai gamybos apimčiai, šių rodiklių pasikeitimai labai priklausė nuo pagrindinių cheminių medžiagų kainų pasikeitimų pasaulinėje rinkoje.

---

⁵ Vadybos sistemos ir standartai. LChPIA nuoroda.

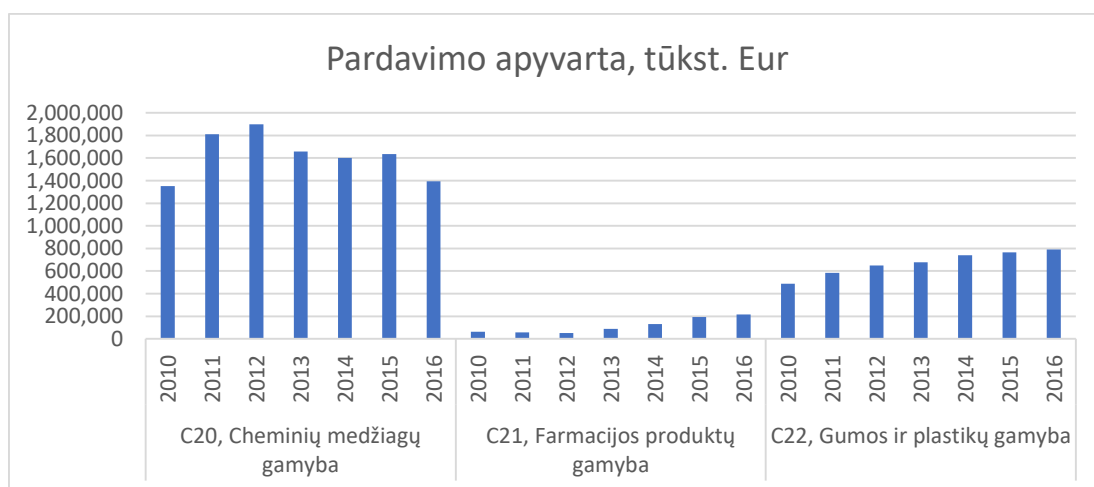
⁶ *Industry 4.0. Growth through innovation in a transforming world*, Deloitte, VCI, 13p.

Chemijos pramonė kartu su plastikų sektoriumi sudarė apie 20 proc. eksporto apimties 2016 metais ir paskutiniaisiais metais augo labiau už kitus pramonės sektorius. Pagal šį rodiklį ji yra trečia po naftos perdirbimo ir maisto pramonės.

Daugiausia yra pagaminama trąšų ir polietileno tereftalato dervų polimerų (PET). Vertine išraiška 2017 m. jos sudarė beveik lygias dalis. Degalų priedų, bioetanolio ir biodyzelino indėlis į bendrą gamybos apimtį taip pat yra žymus. Kai kurių pagrindinių cheminių medžiagų, amoniako, sieros rūgšties yra pagaminami dideli kiekiai, tačiau šios medžiagos yra sunaudojamos tolesnių produktų, azotinių arba fosforinių trąšų gamyboje. Naftos perdirbimas yra labai svarbus šalies ūkiui. Šioje srityje yra sukuriama daug tiesioginių ir netiesioginių darbo vietų. Vienintelė naftos perdirbimo įmonė Baltijos šalyse labai svariai prisideda prie šalies biudžeto. Trąšų gamintojai ir naftos perdirbėjai yra aktyvūs ES cheminių medžiagų registravimo sistemos (REACH) konsorciūmų nariai.

Gamtos mokslų ir biotechnologijų srities įmonės sparčiai vystosi, didėja šiame sektoriuje dirbančiųjų skaičius, tačiau kol kas jų metinės pardavimo apyvartos per paskutinius metus, nors ir ūgtelėjusios dvigubai ir 2016 metais viršijusios 430 mln. Eur, dar nepasiekė pagrindinių cheminių medžiagų gamintojų pardavimo mastų, sudariusių beveik 1,5 mlrd. Eur. Geografiškai Lietuvos chemijos pramonė yra išsidėsčiusi visoje Lietuvoje. Ūkio sektoriuje 2016 metais buvo sukurta apie 5 000 darbo vietų. Paskutiniaisiais metais šis rodiklis kinta mažai.

II-1 diagrama. Cheminių medžiagų gamybos rodikliai cheminių medžiagų gamybos ir artimuose sektoriuose

Lietuvos statistikos departamentas

Bendrojo vidaus produkto dalis

Ūkio sektoriuje 2016 m. sukurta 1,7 proc. BVP dalis gali pasirodyti esanti nedidelė. Tačiau šis pramonės sektorius naudoja daugeliu paslaugų ir sukuria daug netiesioginių darbo vietų, pvz., transporto, statybų, inžinerinėje pramonėje. Vystantis kitiems gamybos sektoriams, chemijos pramonės dalis BVP santykinai šiek tiek sumažėjo nuo 1,9 proc. BVP 2010 m., tačiau išliko pastebimai didesnė negu ES vidurkis 1,1 proc.

Darbo našumas apdirbamojoje gamyboje

Chemijos pramonės sektoriuje darbo našumas yra vienas iš didžiausių apdirbamojoje pramonėje. Vienam darbuotojui tenkanti sukurta pridėtinė vertė, kaip galima pastebėti iš toliau pateiktos lentelės, nusileidžia tik farmacijos preparatų gamybai.

II-1 lentelė. **Darbo našumas apdirbamojoje pramonėje**

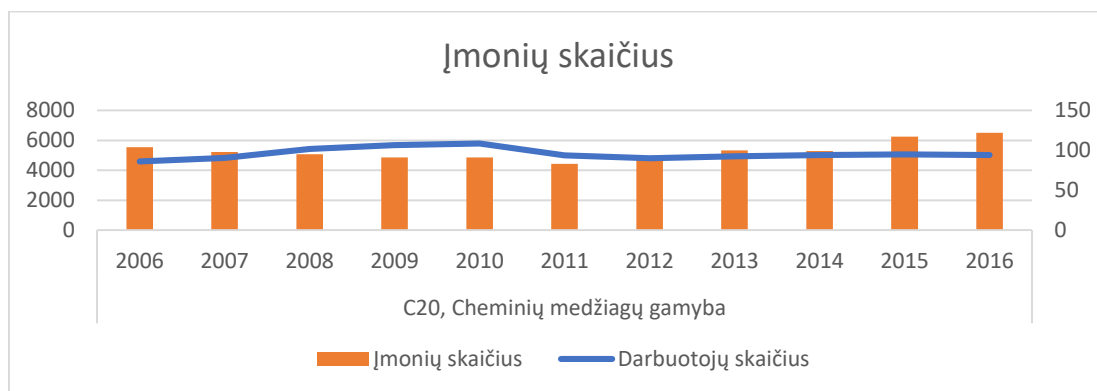
Veiklos sritis	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Apdirbamoji gamyba	30,9	32,0	32,1	31,2	34,8
Pagrindinių vaistų pramonės gaminių ir farmacinių preparatų gamyba	158,1	368,4	926,0	214,8	113,8
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	93,2	80,0	79,7	102,7	110,8
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	46,6	39,3	51,0	53,3	54,2
Guminių ir plastikinių gaminių ir kitų nemetalinių mineralinių produktų gamyba	41,3	40,9	39,8	40,1	40,7
Transporto įrangos gamyba	64,1	53,3	32,4	28,4	37,7
Maisto produktų, gėrimų ir tabako gamyba	33,2	32,9	33,7	33,3	35,5
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	25,7	25,1	25,6	24,5	33,5
Pagrindinių metalų ir metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	23,4	25,5	24,5	23,9	30,7
Elektros įrangos gamyba	31,0	30,7	31,8	28,1	29,0
Baldų gamyba; papuošalų, juvelyrinių dirbinių, muzikos instrumentų, žaislų gamyba; mašinų ir įrangos remontas ir įrengimas	26,0	30,7	28,3	23,9	28,4
Medienos, popieriaus ir popieriaus gaminių gamyba; leidyba ir spausdinimas	23,0	23,8	26,0	28,4	27,8

Lietuvos statistikos departamentas

Įmonių ir darbuotojų skaičius

Chemijos gaminių gamybos sektoriui yra priskiriama apie 100 įmonių. Tačiau apie 10 proc. įmonių pagamina pagrindinę produkcijos dalį. Tai yra trąšos, PET plastikas, biodegalai taip pat molekulinės biologijos produktai. Darbuotojų skaičius ūkio sektoriuje, išskyrus augantį biotechnologijų posektorių, išlieka stabilus.

II-2 diagrama. **Įmonių ir darbuotojų skaičiaus kaita chemijos sektoriuje**

Lietuvos statistikos departamentas

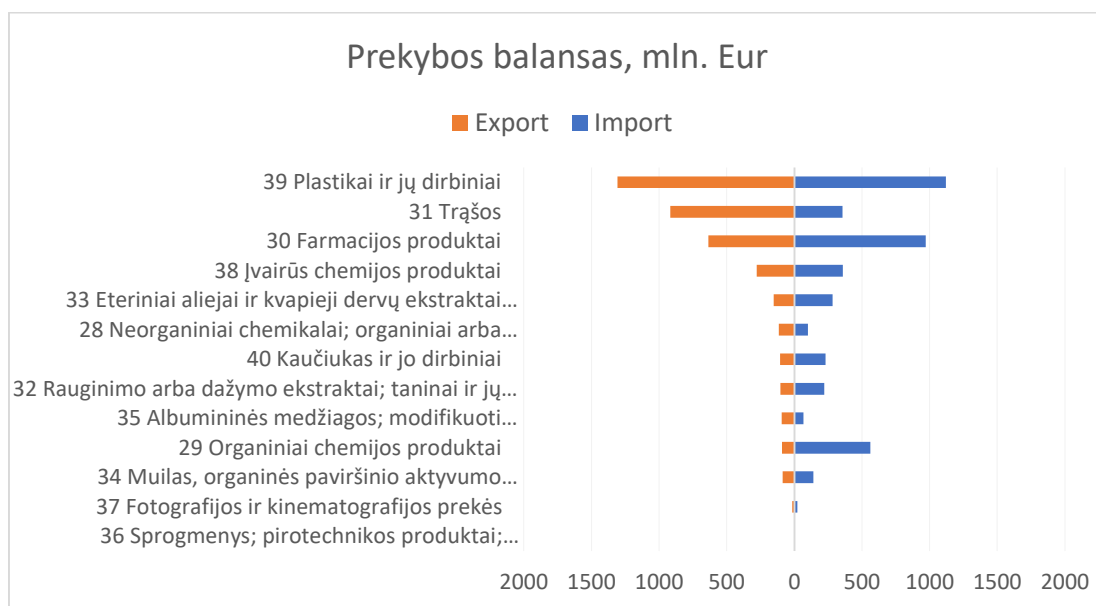
Darbo užmokestis

Darbo užmokestis chemijos gaminių gamybos sektoriuje yra beveik dvigubai didesnis už šalies vidurkį, antrąjį 2017 m. ketvirtį sudariusį 839 Eur, o 2017 m. liepos–rugsėjo mėnesiais cheminių medžiagų gamybos grupėje jis vidutiniškai sudarė 1287 Eur, atitinkamai naftos perdirbimo grupėje – 1678 Eur, farmacinių preparatų gamybos grupėje – 1540 Eur. Ši tendencija išlieka.

Užsienio prekyba

Trąšų ir plastikų gamintojai yra vieni iš pagrindinių eksportuotojų šalyje. Šiose srityse prekybos balansas yra teigiamas. Beveik visą pagamintą produkciją taip pat eksportuoja aukštųjų technologijų biotechnologijos įmonės.

II-3 diagrama. **Chemijos gaminių prekybos palyginamieji rodikliai**

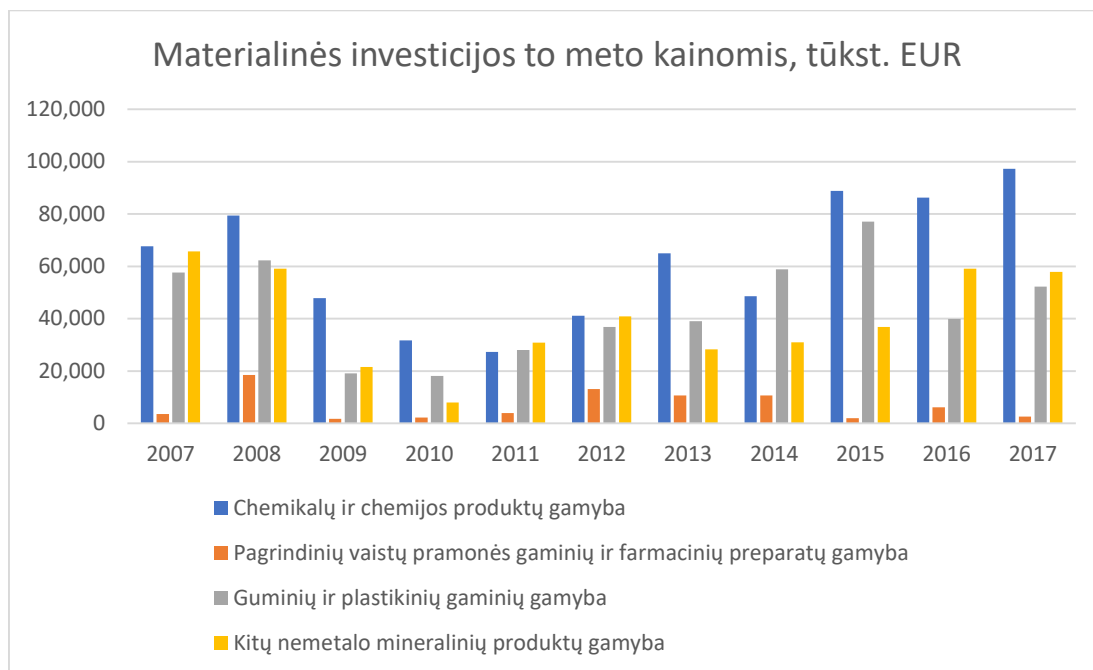

Lietuvos statistikos departamentas

Investicijos

Chemijos pramonė pagal kapitalo dydžius ir investicijas yra intensyvi sritis. Galima buvo stebėti investicijų sumažėjimą pokriziniu laikotarpiu 2009 metais. Tačiau chemijos ir plastiko sektoriuose investicijos atsinaujino ir paskutiniu metu didėja.

II-4 diagrama. **Materialinės investicijos chemijos ir artimuose sektoriuose**

Lietuvos statistikos departamentas

Kita susijusi informacija

Chemijos pramonė teikia daug įvairiausių produktų, diegia inovacijas, tačiau šis pramonės sektorius visuomenėje dažniausiai yra vertinama nepalankiai. Todėl daug dėmesio yra skiriama ūkio sektoriaus įvaizdžio gerinimui, kompetentingam aiškinimui apie vykdomą veiklą. Vadybos ir kokybės standartų diegimas chemijos pramonės įmonėse yra įprastas dalykas: pirmiausia diegiami ISO 9000, ISO 14000, ISO 18000 bei naujausi energijos efektyvumo ar socialinės atsakomybės standartai. Šių standartų reikalavimų įgyvendinimui profesiniu požiūriu yra svarbios aplinkos apsaugos, darbų saugos kompetencijos. Chemijos gaminių gamybos sektoriui yra būdingos šios darbo sąlygos: didžioji dalis darbų pasižymi darbu su komanda ir kontroliuojamomis sąlygomis. Paprastai neleidžiama dirbti vienam. Jei gali kilti rizika darbuotojo sveikatai, privaloma naudoti atitinkamas saugos priemones.

Sektoriaus vystymosi perspektyvos

Trąšų sektorius išlieka konkurencingas, nors jam tenka prisitaikyti prie nuolat griežtėjančių teisės aktų reikalavimų, ypač klimato kaitos srityje ir esant ypač didelei konkurencijai. Penkerių metų laikotarpiu (iki 2022–2023 m.) pasaulyje yra numatomas augimas apie 1,3 proc. kasmet – iki 199 mln. tonų laikotarpio pabaigoje. Tobulėjant ūkių tręšimo programoms, manoma, kad kalio poreikis augs iki 1,8 proc. per metus, fosforo – 1,4 proc. azoto – 1,0 proc. Didžiausias sunaudojimo augimas numatomas eksporto rinkose Afrikoje, Rytų Europoje, Rytų Azijoje bei Lotynų Amerikoje. ES yra viena labiausiai išsivysčiusių rinkų visame pasaulyje, taigi susiformavusios ilgametės žemės ūkio tradicijos. Atskirose dalyse, ypač naujose ES narėse, jos dar vystosi ir sparčiai auga, tačiau bendras ES derlingumo vidurkis yra vienas aukščiausių pasaulyje. Prognozuojama, kad per dešimt metų metinis azoto, fosforo ir kalio trąšų sunaudojimas ES sieks atitinkamai 11,1 (–0,2 proc.), 2,7 (+5,8 proc.) ir 3,1 (+6,0 proc.) mln. tonų 134 mln. ha dirbamos žemės. Padidėjęs 14,4 proc. bendras trąšų naudojimas numatytas Centrinėje ir Rytų

Europoje (ES-12), o Vakarų dalyje (Vokietijoje, Nyderlanduose, Belgijoje, Austrijoje ir Belgijoje) sumažės 5,7 proc.

Plastiko gaminių rinką, remiantis chemine medžiagų struktūra ir gamybos apimtimi, galima suskirstyti į šešis segmentus: polietileno, polipropileno, PET, polivinilchlorido, polistireno ir konstrukcijų gamyboje naudojamų termoplastikų. Nors polietileno rinkos segmentas yra didžiausias ir 2014 m. sudarė apie 34 proc., griežtėjantys aplinkos apsaugos reikalavimai gali apriboti augimą. Lyginant vystymosi perspektyvas, šalies ūkio augimui svarbiame PET gamybos segmente 2014 iki 2020 metų laikotarpiu yra numatomas 8 proc. viršijantis augimas. Jį lems didėjanti vandens ir gėrimų taros paklausa.⁷

Biotechnologijų posektorius yra vienas iš sparčiausiai besivystančių šalyje ir kartu su gyvybės mokslais ir technologijomis yra esminė ūkio augimo sritis. Šiame posektoriuje didžiausia įmonė 2017 m. viršijo 200 mln. Eur pardavimo apyvartą, per ankstesnius 3 metus išaugusi dvigubai ir 2018 m. pabaigoje sukūrusi beveik 900 darbo vietų.

Sektoriaus specialistų rengimas

Chemijos srities specialistus rengia Vilniaus universiteto Chemijos ir geomokslų fakultete, Kauno technologijos universiteto Chemijos fakultete, Vilniaus kolegijos Agrotechnologijų fakultete. Biochemijos arba biotechnologijos specialistus rengia Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro struktūroje esančiame Biomokslų institute, Kauno technologijos universiteto Cheminės technologijos fakultete. Biotechnologijų specialistus taip pat rengia Vilniaus Gedimino technikos universitete. Iš lentelėse pateiktų duomenų galima matyti, kad aukštąjį chemijos srities išsilavinimą suteikiančiose mokslo ir studijų institucijose absolventų skaičius kito nesmarkiai. Tačiau reikia atkreipti dėmesį ir į šių metų stojančiųjų skaičių, nulemsiantį absolventų skaičių artimiausiu metu. Žymiai didesnius pokyčius galima pastebėti profesinio mokymo srityje.

Šiuo metu AIKOS sistemoje yra nurodytos šios profesinio mokymo programos, kuriose yra rengiami specialistai chemijos gaminių gamybos sektoriui:

II-2 lentelė. Chemijos srities profesinio mokymo programos

Programos valstybinis kodas	Pabaigė 2016	Pabaigė 2017	Pabaigė 2018	Programa	Programos teikėjas
260071109	2	0	0	Chemijos ir naftos chemijos pramonės sprogų, degių gamybų operatoriaus mokymo programa	A. Vosylienės mokymo konsultacinė firma
					UAB „ACHEMA“ MOKYMO CENTRAS
					UAB „Energetikos MC“
					Uždaroji akcinė bendrovė AMATŲ MOKYMO CENTRAS
260071112	1	0	0	Pavojingų krovinių ir cheminių medžiagų krovėjo (sandėlio darbininko) mokymo programa	A. Vosylienės mokymo konsultacinė firma
					Klaipėdos Ernesto Galvanausko profesinio mokymo centras
					UAB „ACHEMA“ MOKYMO CENTRAS

⁷ Global Plastics Market Size, Market Share, Application Analysis, Regional Outlook, Growth, Trends, Competitive Scenario And Forecasts, 2012 To 2020. Prieiga per internetą: <https://www.hexaresearch.com/research-report/plastics-industry/>

					Uždaroji akcinė bendrovė „Kauno Naujamiesčio darbo rinkos mokymo centras“ Viešoji įstaiga Panevėžio darbo rinkos mokymo centras Viešoji įstaiga Vilniaus Jeruzalės darbo rinkos mokymo centras
260071113	2	2	0	Darbuotojo, dirbančio su cheminėmis nuodingomis medžiagomis, mokymo programa	A. Vosylienės mokymo konsultacinė firma Akcinė bendrovė LIFOSA UAB „ACHEMA“ MOKYMO CENTRAS Uždaroji akcinė bendrovė AMATŲ MOKYMO CENTRAS
260071321	4	40	0	Dujotiekių elektrocheminės saugos nuo korozijos įrenginių įrengimo ir eksploataavimo šaltkalvio mokymo programa	AB „Amber Grid“ VŠĮ Energetikų mokymo centras
260102206	26	32	0	Darbo su kvėpavimo organų apsaugos aparatais mokymo programa	Ugniagesių gelbėtojų mokykla VALSTYBĖS ĮMONĖ IGNALINOS ATOMINĖ ELEKTRINĖ
260103201	107	32	0	Asmens, atsakingo už priešgaisrinę saugą, mokymo programa	Onos Čirvinskienės mokymo centras UAB „ACHEMA“ MOKYMO CENTRAS UAB „AVGO Group“ UAB „Medučio paslaugos“ Ugniagesių gelbėtojų mokykla Viešoji įstaiga Vilniaus Žirmūnų darbo rinkos mokymo centras
330071201	0	0	0	Aplinkos apsaugos darbuotojo mokymo programa	Mažeikių politechnikos mokykla Mažeikių politechnikos mokyklos Viešųjų skyrius Panevėžio Margaritos Rimkevičaitės paslaugų ir verslo mokykla
361071104	2	0	0	Katilinės vandens cheminio valymo aparatininko mokymo programa	VŠĮ Energetikų mokymo centras
362071103	0	0	0	Cheminių produktų gamybos operatoriaus mokymo programa (Cheminių produktų gamybos operatorius)	A. Vosylienės mokymo konsultacinė firma UAB „ACHEMA“ MOKYMO CENTRAS Uždaroji akcinė bendrovė AMATŲ MOKYMO CENTRAS
440071201	12	14	0	Aplinkos apsaugos darbuotojo mokymo programa	Mažeikių politechnikos mokykla Mažeikių politechnikos mokyklos Viešųjų skyrius
560071105	91	59	0	Naftos ir jos produktų įrenginių eksploataavimo sprogioje aplinkoje darbo vadovo mokymo programa	UAB „ACHEMA“ MOKYMO CENTRAS UAB „Energetikos MC“ UAB „Kiwa Inspecta“ Uždaroji akcinė bendrovė AMATŲ MOKYMO CENTRAS Uždaroji akcinė bendrovė SABELIJA Uždaroji akcinė bendrovė SDG Viešoji įstaiga „Nauja kvalifikacija“ VŠĮ Energetikų mokymo centras
560071109	1	0	0	Chemijos ir naftos chemijos pramonės sprogų, degių gamybų vadovo mokymo programa	Akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“ UAB „ACHEMA“ MOKYMO CENTRAS
560071110	2	1	0	Darbų laboratorijoje su pavojingomis cheminėmis medžiagomis vadovo mokymo programa	A. Vosylienės mokymo konsultacinė firma Akcinė bendrovė LIFOSA UAB „ACHEMA“ MOKYMO CENTRAS
560071111	2	1	0		A. Vosylienės mokymo konsultacinė firma

				Pavočių krovinių ir cheminių medžiagų vežimo ir sandėliavimo darbų vadovo mokymo programa	Klaipėdos Ernesto Galvanausko profesinio mokymo centras UAB „ACHEMA“ MOKYMO CENTRAS Uždaroji akcinė bendrovė „Kauno Naujamiesčio darbo rinkos mokymo centras“ Viešoji įstaiga Panevėžio darbo rinkos mokymo centras Viešoji įstaiga Vilniaus Jeruzalės darbo rinkos mokymo centras
560071318	5	32	0	Dujotiekių elektrocheminės saugos nuo korozijos įrenginių įrengimo ir eksploatavimo vadovo mokymo programa	AB „Amber Grid“ VŠĮ Energetikų mokymo centras
M43071201				Aplinkos apsaugos darbuotojo modulinė profesinio mokymo programa	n. d.
M44071201				Aplinkos apsaugos darbuotojo modulinė profesinio mokymo programa	n. d.
T43071201				Aplinkos apsaugos darbuotojo modulinė profesinio mokymo programa	n. d.

Šiuo metu AIKOS sistemoje yra nurodytos šios studijų programos, kuriose yra rengiami specialistai chemijos gaminių gamybos sektoriui:

II-3 lentelė. Chemijos srities studijų programos

Programos valstybinis kodas	Pabaigė 2016	Pabaigė 2017	Pabaigė 2018	Programa	Programos teikėjas
6121CX001	36	51	55	Chemija	Vilniaus universitetas
6121CX002	14	22	21	Nanomedžiagų chemija	Vilniaus universitetas
6121CX011	27	19	50	Taikomoji chemija	Kauno technologijos universitetas
6121CX013	53	37	9	Aplinkotyra ir ekologija	Vytauto Didžiojo universitetas
6121DX001	20	12	13	Medicininė ir veterinarinė biochemija	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
6121DX004	20	13	12	Ekologija	Vilniaus universitetas
6121DX009	39	29	27	Biochemija	Vilniaus universitetas
6121DX010	12	14	28	Biochemija	Vytauto Didžiojo universitetas
6121DX012	21	18	18	Taikomoji ekologija	Aleksandro Stulginskio universitetas
6121DX013	4	4	4	Ekologija ir aplinkotyra	Šiaulių universitetas
6121DX015	11	11	12	Ekologija ir aplinkos valdymas	Klaipėdos universitetas
6121EX019	23	25	29	Cheminė technologija ir inžinerija	Kauno technologijos universitetas
6121EX032	14	15	11	Gaisrinė sauga	Vilniaus Gedimino technikos universitetas
6121EX035	38	50	36	Aplinkos apsaugos inžinerija	Vilniaus Gedimino technikos universitetas
6121EX059	4	4	5	Aplinkos inžinerija	Klaipėdos universitetas
6121EX061	11	9	8	Chemijos inžinerija	Klaipėdos universitetas
6121EX082	7	6	9	Aplinkos ir profesinė sauga	Šiaulių universitetas
6121FX011	27	35	39	Bioinžinerija	Vilniaus Gedimino technikos universitetas

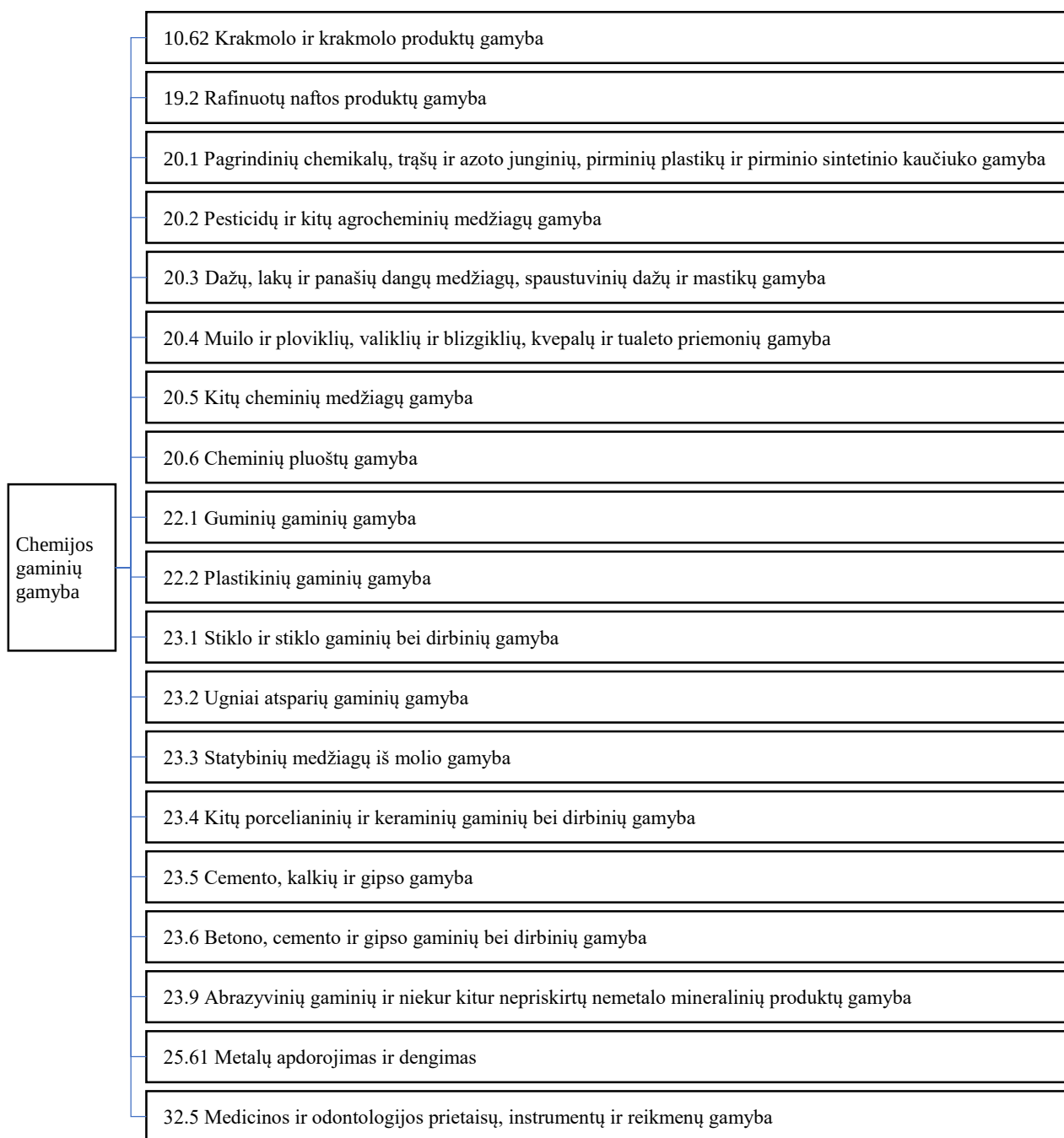
6121MX009	0	0	0	Chemijos ir fizikos mokymas	Vytauto Didžiojo universitetas
6121PX024	5	1	1	Stiklo menas ir dizainas	Vilniaus dailės akademija
6211CX003	32	25	24	Chemija	Vilniaus universitetas
6211CX004	7	6	6	Nanomedžiagų chemija	Vilniaus universitetas
6211CX005	10	9	5	Aplinkos ir cheminė fizika	Vilniaus universitetas
6211CX011	12	14	5	Aplinkotyra ir aplinkotvarka	Vilniaus universitetas
6211CX014	14	12	6	Taikomoji chemija	Kauno technologijos universitetas
6211CX016	7	13	12	Aplinkosaugos organizavimas	Vytauto Didžiojo universitetas
6211CX017	5	9	0	Energija ir aplinka	Vytauto Didžiojo universitetas
6211DX005	14	2	5	Ekologija	Vilniaus universitetas
6211DX010	15	16	19	Biochemija	Vilniaus universitetas
6211DX011	13	9	10	Biocheminė analizė	Vytauto Didžiojo universitetas
6211DX013	21	20	11	Taikomoji ekologija	Vilniaus universitetas
6211DX014	11	4	4	Ekologija ir aplinkotyra	Klaipėdos universitetas
6211EX003	14	14	9	Aplinkosaugos inžinerija	Kauno technologijos universitetas
6211EX020	20	17	23	Chemijos inžinerija	Kauno technologijos universitetas
6211EX031	8	7	10	Saugos inžinerija	Vilniaus Gedimino technikos universitetas
6211EX033	3	11	7	Aplinkos inžinerija	Vilniaus Gedimino technikos universitetas
6211EX034	9	14	9	Aplinkos apsaugos technologijos ir vadyba	Vilniaus Gedimino technikos universitetas
6211EX072	4	6	5	Statybos medžiagos ir dirbiniai	Vilniaus Gedimino technikos universitetas
6211FX001	0	0	0	Industrinė ekologija	Vytauto Didžiojo universitetas
6211FX017	9	8	10	Bioinžinerija	Vilniaus Gedimino technikos universitetas
6211FX018	5	8	8	Nanobiotechnologija	Vilniaus Gedimino technikos universitetas
6211FX020				Farmacinė chemija	Vilniaus universitetas
6211JX098	16	10	2	Aplinkos apsaugos politika ir administravimas	Mykolo Romerio universitetas
6211KX008	17	12	0	Aplinkosaugos teisė	Mykolo Romerio universitetas
6211LX061				Aplinkos valdymas	Mykolo Romerio universitetas
6211PX016	0	0	4	Stiklo menas ir dizainas	Vilniaus dailės akademijos Kauno dailės fak.
6281CX001	0	0	12	Medicininė chemija	Kauno technologijos universitetas
6281CX001				Medicininė chemija	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
6531CX001	16	22	21	Cheminė analizė	Vilniaus kolegija
6531EX036	23	15	20	Aplinkos apsauga	Panevėžio kolegija
6531EX042	28	14	10	Aplinkos apsaugos inžinerija	Utenos kolegija
6531EX047	13	29	17	Aplinkos apsauga	Šiaulių valstybinė kolegija
6531PX018	11	8	8	Stiklo, keramikos, odos, tekstilės menas	Kauno kolegija

III. Tyrimo eiga

Rengiant standartą buvo atlikta Lietuvos įmonių analizė, naudojantis EVRK2 klasifikatoriumi ir Lietuvos chemijos pramonės įmonių asociacijoje (toliau – Asociacija) sukauptais duomenimis apie šalies įmonėse su cheminėmis medžiagomis susijusias vykdomas veiklas. Apklausiai buvo pasirinktos įmonės, labiausiai nulemiančios posektorių rodiklius ir pasižyminčios didžiausiais metiniais pardavimais arba didžiausiu darbuotojų skaičiumi.

Posektoriai buvo suformuoti iš EVRK2 klasifikatoriuje esančių grupių.

III-1 diagrama. **Chemijos gaminių gamybos grupės EVRK2**

Atsižvelgus į cheminių produktų arba technologinių procesų panašumą, buvo identifikuoti 8 posektoriai, sudarytos juos atitinkančios užklausų grupės, kurios apėmė EVRK2 nurodytas sritis.

Chemijos gaminių gamybos sektoriaus posektoriai:

1. Naftos perdirbimo produktų gamyba
2. Trąšų gamyba
3. Kosmetikos ir buitinės chemijos gaminių gamyba
4. Dažų gamyba
5. Metalų apdorojimas ir dengimas
6. Biotechnologijų produktų gamyba
7. Plastikų ir perdirbamųjų gaminių gamyba
8. Mineralinių medžiagų gaminių gamyba

Pirminei apklausai iš Lietuvos profesijų klasifikatoriaus (toliau – LPK) buvo parinktos pareigybės su atitinkamais kodais. Tokių, susijusių su chemijos sritimi ir numanomų gretutinių pareigybių, surasta apie 300. Visas sąrašas yra pateiktas 1 priede „Chemijos ir susijusių sričių profesijų sąrašas pagal LPK“.

Kiekvienai iš įmonių grupių buvo pateiktas iš LPK tai grupei būdingų profesijų sąrašas ir paprašyta pažymėti svarbias pareigynes arba jį papildyti.

Dėl smarkiai besiskiriančių gamybos būdų arba naudojamų cheminių medžiagų buvo parengta 14 formų, atitinkančių siauresnę veikos sritį (neformalus suskirstymas ir pavadinimai):

- Dažai
- Buitinė chemija, dangos
- Biochemijos produktai
- Kosmetika
- Dirbtiniai pluoštai
- Guma, PE, PP, PVC, silikonai
- Putų polistirenas
- PET perdirbimas
- Poliuretanai
- Epoksidinės dervos
- Stiklas
- Cementas
- Betonai
- Kiti mineraliniai produktai

Kiekvienoje iš formų buvo pateiktos artimiausios įmonės veikloje numanomos pareigybės pagal Lietuvos profesijų klasifikatorių, pvz., užklausa, skirta plastikų įmonių grupei Guma, PE, PP, PVC, silikonai.

III-1 lentelė. Įmonių apklausos lentelės pavyzdys

Profesinės veiklos	Ši profesinė veikla yra būdinga mūsų įmonei	Ši profesinė veikla įmonėje yra kitos – stambesnės profesinės veiklos dalis – įvardyti veiklą	Šią profesinę veiklą įmonėje atlieka kelių skirtingų profesinių veiklų atstovai – įvardyti šias veiklas	Ši profesinė veikla buvo būdinga įmonės veiklai anksčiau, bet šiuo metu jos neliko	Ši profesinė veikla nebūdinga įmonės veiklai	LPK kodas
<i>Žymėjimo pavyzdžiai (langeliuose galima pateikti pastabas)</i>	x					
Sudaryta pagal įmonėje patvirtintas mokymo programas. Mokymų pavadinimai gali sutapti arba nesutapti su pareigybėmis.						
(Duomenų apie įmonėje patvirtintas programas nerasta.)						
Veiklos, kurias būtų galima priskirti pagal LPK <i>http://profesijuklasifikatorius.lt/</i>						
Darbų saugos padalinio vadovas						121910
Chemikas (organinė chemija)						211313
Plastikų chemikas						211318
Polimerų chemikas						211319
Gumos chemikas						211321
Ekologas						213301
Cheminės technologijos specialistas						214501
Plastikų technologas						214514
Polimerų technologas						214515
Gumos technologas						214516
Chemijos inžinierius						214523
Darbų saugos inžinierius						214905
Darbų saugos organizatorius						226321
Laborantas						314112
Chemijos laborantas						314113
Cheminės analizės laborantas						813153
Gumos smulkintuvų operatorius						814105
Gumos liejimo mašinų operatorius						814106
Gumos perdirbimo mašinų operatorius						814109
Guminių gaminių gamybos mašinų operatorius						814110
Guminių gaminių vulkanizavimo mašinų operatorius						814112
Gumos kalandrų operatorius						814114

Plastikinių gaminių liejimo mašinų operatorius						814203
Plastikų ekstruzijos mašinų operatorius						814207
Plastikų slėginio liejimo (įpurškiamojo presavimo) mašinų operatorius						814211
Plastikų formavimo mašinų operatorius						814213
Plastikų liejikas						814216
Plastikinių gaminių apdorotojas						814217

Apklausoje dalyvėms dažniausiai paprasčiau buvo pateikti visą darbuotojų pareigybių sąrašą. Iš pateiktų duomenų buvo sudaryta duomenų matrica ir informacija apie pareigybes buvo tikslinama toliau. Duomenų kokybei įtakos turėjo tai, kad kai kada informacija apie pareigybes buvo pateikiama 4 ženklų, o ne 6 ženklų tikslumu, arba, neradus tikslaus pareigybės pavadinimo, LPK priskyrimas įmonėse būdavo formalus.

Buvo kreiptasi į 80 įmonių, gauta 20 atsakymų. 15 įmonių duomenys buvo surinkti pokalbių metu. Pirminė apklausa vyko sklandžiai, tačiau teiraujantis papildomos informacijos apie pareigybes informacija neretai buvo apribota dėl kelių priežasčių:

- pareigybių aprašymai laikomi intelektinės nuosavybės objektu ir neskirti platinti. Buvo pateikiamas bendras, pvz., operatoriams skirtų pareigų ir atsakomybių sąrašas, neišskiriant technologinių procedūrų;
- pareigybių aprašymai nebuvo skirti platinti, bet asociacijai įsipareigojus to nedaryti įmonės juos pateikdavo.

Posektorių apibūdinimas

Darbe buvo išnagrinėti Statistikos departamento pateikti duomenys apie įmonėse vykdomas veiklas. Kitiškai įvertinę su cheminėmis medžiagomis vykdomas veiklas, pateikiame šį apibendrinimą. Kritinis vertinimas apėmė du aspektus – įmonės atitiktį jai priskirtai veiklos sričiai pagal EVRK2 ir įmonėje realiai su cheminėmis medžiagomis vykdomus procesus. Pirmuoju atveju duomenys galėjo skirtis dėl veiklos priskyrimo netikslumų, pvz., minimos kelios įmonės, kuriose yra gaminamas plokščiasis stiklas ir žymimos EVRK2 kodu 231100, nors plokščiasis stiklas šiuo metu Lietuvoje nėra gaminamas. Antruoju atveju ne visas pasirinktoje kategorijoje pasirinktas įmonės buvo galima priskirti cheminių gaminių gamybos kategorijai, pvz., tik kai kurias iš EVRK2 kodu (285100 *Metallų apdorojimas ir dengimas*) žymimas įmonės galima priskirti galvanikos, t. y. chemijos sričiai.

III-2 lentelė. Chemijos gaminių gamybos posektoriai ir trumpas jų apibūdinimas

Nr.	Posektoriai	EVRK2 priskirtos kategorijos	Sektoriaus dydis (metiniai pardavimai 2017 m., ~mln. Eur)	Darbuotojų skaičius (~)	Didžiausios įmonės (pagal pardavimų apyvartas)
Naftos perdirbimo produktų gamyba					
1.	Naftos gavyba ir perdirbimas, alyvų gamyba	192000 – Rafinuotų naftos produktų gamyba	3400	1800	<i>Orlen Lietuva, AB; SCT Lubricants, UAB</i>
Trąšų gamyba					
2.	Trąšų gamyba	201500 – Trąšų ir azoto junginių gamyba	760	760	<i>Achema, AB; Lifosa, AB; Arvi fertis, UAB</i>
	Techninių dujų gamyba	201400 – Kitų pagrindinių organinių chemikalų gamyba; 467130 – Dujinio kuro didmeninė prekyba; 467500 – Chemijos produktų didmeninė prekyba	20	230	<i>Gaschema, UAB</i>
Kosmetikos ir buitinės chemijos gaminių gamyba					
3.	Kosmetinių preparatų, muilų, šampūnų gamyba	204200 – Kvepalų ir tualetų priemonių gamyba	10	260	<i>BIOK laboratorija, UAB; Koslita, UAB; Naujoji Ringuva, UAB</i>
	Buitinės chemijos gaminių, pvz., namų apyvokos priemonių, autokosmetikos gamyba	204100 – Muilo ir ploviklių, valiklių ir blizgiklių gamyba; 205900 – Kitų, niekur kitur nepriskirtų, cheminių medžiagų gamyba	30	390	<i>Lesta, UAB; BS Chemical, UAB</i>
Dažų glaistų gamyba					

4.	Dažų, glaistų gamyba	203000 – Dažų, lakų ir panašių dangų medžiagų, spaustuvinių dažų ir mastikų gamyba; 239900 – Kitų, niekur kitur nepriskirtų, nemetalo mineralinių produktų gamyba	40	450	<i>Veika, UAB; Mida LT, UAB</i>
Metalų apdorojimas ir dengimas					
5.	Galvaniniai procesai	256100 – Metalų apdorojimas ir dengimas	7	150	<i>Galvanta, UAB; Elonika, UAB; Elameta, UAB</i>
Biotechnologijų produktų gamyba					
6.	Molekulinės biochemijos produktai	201400 – Kitų pagrindinių organinių chemikalų gamyba; 721100 – Biotechnologijos moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla; 721900 – Kiti gamtos mokslų ir inžinerijos moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla	180	950	<i>Thermo Fisher Scientific Baltics, UAB</i>
	Angliavandenių arba produktų iš angliavandenių produktų gamyba	106200 – Krakmolo ir krakmolo produktų gamyba; 108100 – Cukraus gamyba	310	1000	<i>Roquette Amilina, AB; Nordic Sugar Kėdainiai, AB; Lietuvos cukrus, UAB</i>
	Biodegalų gamyba, pvz., bioetanolio, biodyzelino	201400 – Kitų pagrindinių organinių chemikalų gamyba; 205900 – Kitų, niekur kitur nepriskirtų, cheminių medžiagų gamyba	130	370	<i>Mestila, UAB; Vaizga, UAB (biodyzelinas); Kurana, UAB (bioetanolis)</i>

Plastikų ir perdirbamųjų gaminių gamyba					
7.	Poliesterių, polietil etero rūgšties polimero dervų (PET) gamyba	201600 – Pirminių plastikų gamyba	560	330	<i>Neo Group, UAB; Orion Global PET, UAB</i>
	Poliesterių, celiuliozės diacetatinio pluošto gamyba	206000 – Cheminių pluoštų gamyba	20	220	<i>Dirbtinis pluoštas, UAB</i>
	Poliuretanai, pvz., baldams, automobilių dalims	222100 – Plastikinių plokščių, lakštų, vamzdžių ir profiliuotųjų gamyba; 222300 – Plastikinių statybos dirbinių gamyba	60	270	<i>Vita Baltic International, UAB</i>
	Produktų iš kompozicinių medžiagų, naudojant epoksidines dervas, pvz., vėjo jėgainių dalių, nuotekų šalinimo įrenginių, laivų, sklandytuvų gamyba	222900 – Kitų plastikinių gaminių gamyba; 282900 – Kitų, niekur kitur nepriskirtų, bendrosios paskirties mašinų ir įrangos gamyba; 301200 – Pramoginių ir sportinių katerių (laivų) statyba	50	790	<i>Tauraplastas, UAB; Danplastas, UAB; Traidenis, UAB</i>
	Poliesterių, polietil etero rūgšties polimero dervų (PET) perdirbimas	222100 – Plastikinių plokščių, lakštų, vamzdžių ir profiliuotųjų gamyba; 222200 – Plastikinių pakuočių gamyba; 222900 – Kitų plastikinių gaminių gamyba	180	740	<i>Retal Baltic, UAB; Putokšnis, UAB; Retal Lithuania, UAB; Terekas, UAB</i>
	Polistireno (putų), pvz., šilumos izoliavimui, gamyba	222100 – Plastikinių plokščių, lakštų, vamzdžių ir profiliuotųjų gamyba	60	510	<i>Ukmergės gelžbetonis, AB; Finnfoam, UAB</i>

	Gaminių iš plastiko (PP, PE, PVC, silikonų gamyba) gamyba	221900 – Kitų guminių gaminių gamyba; 222100 – Plastikinių plokščių, lakštų, vamzdžių ir profiliuotųjų gamyba; 222200 – Plastikinių pakuočių gamyba; 222900 – Kitų plastikinių gaminių gamyba; 325000 – Medicinos ir odontologijos prietaisų, instrumentų ir reikmenų gamyba; 467600 – Kitų tarpinių produktų didmeninė prekyba	550	6600	<i>Lietpak, UAB; Intersurgical, UAB; Plasta, AB</i>
Mineralinių medžiagų gaminių gamyba					
8.	Stiklo ir keramikos gamyba	231300 – Tuščiavidurio stiklo gamyba; 231900 – Kito stiklo, įskaitant skirtą techninėms reikmėms, gamyba ir apdorojimas; 234100 – Keraminių buities ir puošybos gaminių bei dirbinių gamyba	25	570	Panevėžio stiklas, AB; Kauno stiklas, AB
	Cemento gamyba	235100 – Cemento gamyba; 235200 – Kalkių ir gipso gamyba	60	600	Akmenės cementas, AB; Naujasis kalcitas, AB
	Betono gaminių gamyba; Kitų, niekur kitur nepriskirtų, nemetalo mineralinių produktų gamyba	236100 – Betono gaminių, skirtų statybinėms reikmėms, gamyba; 239900 – Kitų, niekur kitur nepriskirtų, nemetalo mineralinių produktų gamyba	55	380	<i>Paroc, UAB; Stikloporas, UAB; Silikatas, AB</i>

Chemijos sektoriaus posektorių veiklos sritys ir profesijos (posektorių analizė)

1. Naftos perdirbimo produktų gamyba

Naftos perdirbimas yra svarbus šalies ūkio sektorius ir AB „Orlen Lietuva“ yra viena iš didžiausių Lietuvos gamybinių įmonių. Akcinėje bendrovėje nėra vykdomas gilusis naftos perdirbimas, t. y. ji nėra priskiriama naftos chemijos perdirbimo įmonių kategorijai. Tačiau gaminami degalai yra užregistruoti pagal REACH sistemą ir įmonė visiškai atitinka tyrime naudojamus kriterijus. Posektoriui taip pat yra priskiriama vidutinio dydžio įmonė, gaminanti alyvų mišinius, kurią galima priskirti tolesnių vartotojų kategorijai.

2. Trąšų gamyba

Trąšas Lietuvoje gamina taip pat vienos iš didžiausių įmonių – AB „Achema“ ir AB „Lifosa“. Jų gamybos metu yra keičiama cheminių medžiagų struktūra, susidaro nauji cheminiai junginiai. Gamybos procesas yra sudėtingas, todėl į jį yra įsitraukę įvairių specialybių ir kompetencijų darbuotojai. Šiai įmonių kategorijai taip pat yra priskiriamos įmonės, maišančios įvairias jau pagamintas chemines medžiagas ir į rinką tiekiančios jų mišinius. Tokių įmonių pareigybių sąrašas yra žymiai trumpesnis. Dėl technologinių ypatybių, oro skaidymo gaminant azotines trąšas šiai grupei taip pat priskiriame techninių dujų gamybą.

3. Kosmetikos ir buitinės chemijos gaminių gamyba

Šis posektorius šalyje nėra didelis, tačiau įmonės gamina ir nuolat tobulina kokybiškus gaminius, konkuruodamos su žinomais užsienio prekių ženklais. Posektoriui priskiriamose įmonėse yra gaminami kosmetikos, buitinės chemijos gaminiai, valikliai, automobilių priežiūros priemonės, kiti panašūs produktai. Posektorių sudaro mažos ir vidutinės įmonės. Dėl kosmetikos sričiai taikomo specialaus teisinio reguliavimo, gerosios gamybos praktikos reikalavimų taikymo ir atitinkamų darbuotojams reikalingų kompetencijų yra prasminga apsvarstyti šio posektoriaus priskyrimą farmacijos gaminių sričiai.

4. Metalų apdorojimas ir dengimas

Posektoriui priskyrėme įmones, teikiančias paviršiaus apsaugos naudojant elektrocheminius ar kitokius metalizavimo būdus, pvz., karštą cinkavimą, paslaugas. Pagal prigimtį, vykstant elektrocheminei reakcijai arba daliniams difuziniams procesams, tai yra dangos, naujo gaminio susidarymas. Į šio posektorių įtraukėme tokias įmones, kuriose minima veikla yra pagrindinė, bet neįtraukėme inžinerinės pramonės įmonių, kuriose ši veikla pagalbinė, pvz., gaminio elektros kontaktų padengimas.

5. Dažų gamyba

Lietuvoje nėra didelio masto investicijų dažų gamybos srityje, nors yra nemažai įmonių, siūlančių paviršiaus apsaugos paslaugas ir naudojančių įvairius dažymo, taip pat metalų pasyvavimo, būdus. Tačiau yra įmonių, gaminančių specializuotus aukštos kokybės nišinius produktus, spaudai skirtus dažus.

6. Biotechnologijų produktų gamyba

Į 20 sekcijos *Chemikalų ir chemijos produktų gamyba* sąrašą patenka įmonės, kurias galima priskirti biotechnologijų posektoriui. Biotechnologijų posektorius nėra griežtai apibrėžtas EVRK2 ir yra minimas dviejuose EVRK2 skyriuose – 21 skyriaus grupėje *Pagrindinių vaistų pramonės gaminių ir farmacinių preparatų gamyba* ir 72 skyriaus grupėje *Biotechnologijos moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla*. Atsižvelgdami į svarbą šalies ūkiui ir vystymosi potencialą, biotechnologijų sektorių nagrinėjome atskirai. Duomenų buvo teirautasi ne tik biotechnologijų bendrovės „Thermo Fisher Scientific Baltic“, priskirtos 20 sekcijai, bet ir kitų, pvz., biodegalus gaminančių įmonių bei akcinės bendrovės „Roquette Amilina“, kurioje yra gaminami krakmolo

produktai. Atitinkamai sugrupuoti ir pateikti yra ir pareigybių sąrašai. Šio sparčiai augančio sektoriaus įmonės EVRK2 yra aprašomos įvairiose grupėse, klasifikavimas nėra griežtai apibrėžtas. Todėl tyrimo tikslais gali būti naudingas dažnai taikomas neformalus biotechnologijų šakų suskirstymas, žymint jas spalvų simboliais, kurie yra išvardyti 3 priede „Biotechnologijų šakos“, pvz., baltoji biotechnologija apima pramoninės biotechnologijos sritį, kuriai galima priskirti biodegalų gamybą. Biodyzeliną ir bioetanolį gaminančios įmonės EVRK2 yra aprašytos skirtingose grupėse. Laikantis tokio neformalaus požiūrio, šiam sektoriui galima priskirti ir kitą gamybą, pvz., maistinių medžiagų iš augalinės žaliavos gamybą naudojant fermentavimo procesus arba biodujų gamybą.

7. Plastikų ir perdirbamųjų gaminių gamyba

Plastikų ir perdirbamųjų gaminių gamybos sektoriaus struktūrą, nenukrypstant nuo EVRK2 paminėtų sektorių sąrašo, patogiau yra nagrinėti pagal plastikų ar jų produktų gamybos būdus, t. y. plastikų gamybą iš cheminių medžiagų ir jų perdirbimą. Šalies įmonėse buvo identifikuoti tokie būdai:

7.1. Plastikų gamyba iš cheminių medžiagų

7.1.1. Polietilentereftalio rūgšties esterio dervų (PET) taip pat poliolių gamyba iš polietilentereftalio rūgšties ir glikolių, naudojant įvairius priedus ir pagalbines medžiagas. Šios įmonės patenka į 20-ąją cheminių medžiagų skyrių pagal EVRK2. Dėl didelės įtakos ūkio rodikliams ir tolesnės perdirbimo grandinės, naudojančios šią žaliavą, PET gamybą priskyrėme plastikų sektoriui.

7.1.2. Kompozicinių medžiagų gamyba. Kompozicinės medžiagos yra gaminamos iš sutvirtinimui, armavimui pasirinktos medžiagos, pvz., stiklo pluošto ir polimerų, pvz., epoksidinių dervų. Šias įmones yra sunkiau identifikuoti, nes dažnai jos yra priskiriamos sektoriams, aprašantiems galutinį produktą. Įmonėse yra gaminami pramoginiai laivai, vėjo jėgainių konstrukciniai elementai, vandenvals įrenginiai, sklandytuvai. Kai kuriose iš įmonių su cheminėmis medžiagomis dirba nemaža dalis darbuotojų.

7.1.3. Poliuretanų gamyba. Lietuvoje yra gaminami aukštos kokybės poliuretano gaminiai iš cheminių medžiagų, pagrindinių – izocianatų, glikolių ir priedų bei pagalbinių medžiagų. Galutiniai produktai yra įvairių rūšių poliuretano, pvz., elastinio poliuretano gaminiai, kurie yra naudojami minkštųjų baldų gamyboje, kitos rūšys naudojamos automobilių dalių gamyboje.

7.2. Plastikų perdirbimas

7.2.1. Šiai kategorijai galima priskirti įmones (kurios žaliavai naudoja polivinilchlorido, polietileno, polipropileno, PET, kaučiuko ir kitą žaliavą), gaminančias įvairios paskirties gaminius: namų apyvokos gaminius, tarą, statybose naudojamas konstrukcines dalis, apšiltinimo medžiagas, taip pat gaminius, naudojamus medicininiais tikslais. Santykinai artima gali būti gumos gaminių gamyba, nors vulkanizavimo metu ir įvyksta cheminė reakcija. Šio tipo įmonėms taip pat galima priskirti įmones, produktų gamyboje naudojančias termoplastikus. Gamybos metu yra taikomi plastikų liejimo ir ekstruzijos procesai.

Plastikas yra naudojamas daugelyje sričių, gaminamas įvairiais būdais ir riba tarp pačio plastiko pagaminimo ir paslaugos, kai ji susidaro, gali būti neryški. Pavyzdžiui, apšiltinant namus gali būti taikomi procesai, kurių metu įvyksta cheminė reakcija tarp komponentų medžiagų purškimo metu. Nors ir susidaro naujas gaminy, tokią veiklą galima vertinti kaip paslaugą ir neitraukti į Standarte nagrinėjamų sričių sąrašą. Putų polistireno gamyba yra technologinis procesas, kurio metu yra pagaminamas ir į rinką tiekiamas gaminy. Jo gamybai yra reikalingos kitokios kompetencijos.

8. Mineralinių medžiagų gaminių gamyba

Mineralinių medžiagų gamybos posektorius apima stiklo, cemento, silikatinių ir keraminių produktų gamybą. Standarto rengimo paslaugų techninėje specifikacijoje nurodyta betono gaminių gamyba nėra būdinga chemijos ūkio šakai. Ją patogiau yra nagrinėti rengiant kitą standartą. Pagal veiklos pobūdį artimas būtų Statybos sektoriaus profesinis standartas.

Cheminių medžiagų tiekimas į rinką

Cheminių medžiagų tiekimo į rinką dėl negamybinio pobūdžio neišskyrėme į atskirą posektorių. Tačiau šios srities kompetencijos yra svarbios ne tik chemijos, bet ir kituose sektoriuose. Cheminių medžiagų tiekimas į rinką skiriasi nuo įprasto prekybinio sandėrio. Jį lydi nemažai sąlygų, kurių yra privaloma laikytis. Pagal REACH sistemą, cheminių medžiagų tiekimas į rinką yra viena iš esminių sąvokų, pvz., EVRK2 klasė 46.75 *Chemijos produktų didmeninė prekyba* apima daugiau negu 200 įmonių. Paminėtos įmonės gali būti laikomos platintojomis, tiekėjomis į rinką ar importuotojomis (kai kurios iš jų registravo chemines medžiagas). Šį darbą paprastai atlieka pardavimo vadybininkai arba panašias pareigas užimantys darbuotojai. Gamybinėse įmonėse tokios funkcijos tenka komercijos padalinių, kai kuriais atvejais – standartizavimo departamentų darbuotojams. Šios pareigos dažnai yra siejamos su atsakomybe už vadybos sistemų ar standartų reikalavimų įgyvendinimą.

REACH ar CLP reglamentų reikalavimai yra ne vieninteliai, kurių turi laikytis įmonės. ES teisinis cheminių medžiagų reguliavimas yra vienas iš sudėtingiausių pasaulyje, apima ir specifinius reguliavimo atvejus, pvz., biocidų, kosmetikos gaminių, ploviklių, trąšų reguliavimą. Taip pat yra privaloma laikytis tarptautinių konvencijų, kurias yra pasirašiusi Lietuva, reikalavimų. Temas, kurios yra susijusios su cheminių medžiagų tiekimu į rinką, išvardijome 2 priede „Chemijos ir artimų sričių teisinio reguliavimo temos“. Kartu pateikti aplinkos apsaugos ir darbų saugos susijusių sričių pavadinimai leidžia geriau matyti bendrą vaizdą ir galimas sąsajas su kitais standartais.

Chemijos gaminių gamybos sektoriaus posektorių veiklos sritys, profesijos ir teikiamos kvalifikacijos

Chemijos gaminių gamybos sektoriaus posektorių veiklos sritys, profesijos ir teikiamos kvalifikacijos pagal EVRK2, Lietuvos profesijų klasifikatoriaus ir AIKOS sistemos duomenis nurodytos toliau pateiktoje lentelėje.

III-3 lentelė. **Chemijos srities posektoriuose suteikiamos profesijos ir kvalifikacijos**

Posektorius	Veiklų rūšys	Profesijos pagal Lietuvos profesijų klasifikatorių	Šiuo metu suteikiamas kvalifikacinis laipsnis ir (arba) kvalifikacija ir LTKS lygmuo. Duomenų šaltinis: www.aikos.smm.lt/registrai
1. Naftos perdirbimo produktų gamyba	192000 – Rafinuotų naftos produktų gamyba	214502 – Cheminės technologijos inžinierius 214523 – Chemijos inžinierius 214905 – Darbų saugos inžinierius 226302 – Profesinės sveikatos specialistas 313224 – Vandens cheminio valymo	6121EX019 – Cheminė technologija ir inžinerija 6211EX020 – Chemijos inžinerija

		įrenginių aparatininkas 313406 – Naftos ir gamtinių dujų perdirbimo įmonės operatorius 813153 – Cheminės analizės laborantas	
2. Trąšų gamyba	201500 – Trąšų ir azoto junginių gamyba		6121EX019 – Cheminė technologija ir inžinerija 6211EX020 – Chemijos inžinerija
3. Kosmetikos ir buitinės chemijos gaminių gamyba	204100 – Muilo ir ploviklių, valiklių ir blizgiklių gamyba; 204200 – Kvepalų ir tualetų priemonių gamyba; 205900 – Kitų, niekur kitur nepriskirtų, cheminių medžiagų gamyba		6121EX019 – Cheminė technologija ir inžinerija 6531CX001 – Cheminė analizė 6121CX001 – Chemija
4. Dažų, glaistų gamyba	203000 – Dažų, lakų ir panašių dangų medžiagų, spaustuvinų dažų ir mastikų gamyba		6121CX001 – Chemija
5. Metalų apdorojimas ir dengimas	25.61 Metalų apdorojimas ir dengimas		6531CX001 – Cheminė analizė 6121CX001 – Chemija
6. Biotechnologijų produktų gamyba	106200 – Krakmolo ir krakmolo produktų gamyba; 201400 – Kitų pagrindinių organinių chemikalų gamyba; 205900 – Kitų, niekur kitur nepriskirtų, cheminių medžiagų gamyba; 721100 – Biotechnologijos moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla; 721900 – Kiti gamtos mokslų ir inžinerijos moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla		6211FX017 – Bioinžinerija 6211FX018 – Nanobiotechnologija 6121CX001 – Chemija 6121DX009 – Biochemija 6531CX001 – Cheminė analizė
7. Plastikų ir perdirbamųjų gaminių gamyba	201600 – Pirminių plastikų gamyba; 222900 – Kitų plastikinių gaminių gamyba; 282900 – Kitų, niekur kitur nepriskirtų, bendrosios paskirties mašinų ir įrangos gamyba; 301200 – Pramoginių ir sportinių katerių (laivų) statyba 201600 – Pirminių plastikų gamyba; 301200 – Pramoginių ir sportinių katerių (laivų) statyba	814203 – Plastikinių gaminių liejimo mašinų operatorius 814207 – Plastikų ekstruzijos mašinų operatorius 814208 - Plastikinių gaminių gamybos mašinų operatorius 814211 - Plastikų slėginio liejimo [įpurškiamojo presavimo] mašinų operatorius 814212 – Plastikų laminavimo mašinų operatorius 814213 – Plastikų formavimo mašinų operatorius	6121EX019 – Cheminė technologija ir inžinerija 6211EX020 – Chemijos inžinerija 6121CX001 – Chemija

		814214 – Plastikinių gaminių mašinų operatorius 814215 – Plastikų gamybos mašinų operatorius 814216 – Plastikų liejikas 814217 – Plastikinių gaminių apdorotojas	
8. Mineralinių medžiagų gaminių gamyba	231300 – Tuščiavidurio stiklo gamyba; 231900 – Kito stiklo, įskaitant skirto techninėms reikmėms, gamyba ir apdorojimas; 234100 – Keraminių buities ir puošybos gaminių bei dirbinių gamyba; 235100 – Cemento gamyba; 235200 – Kalkių ir gipso gamyba; 239900 – Kitų, niekur kitur nepriskirtų, nemetalo mineralinių produktų gamyba		6121EX019 – Cheminė technologija ir inžinerija 6211EX020 – Chemijos inžinerija

Preliminarus chemijos sektoriaus kvalifikacijų sąrašas

III-4 lentelė. Preliminarus chemijos sektoriaus kvalifikacijų sąrašas

Kvalifikacijos pavadinimas	Kvalifikacijos lygis pagal LTKS	Kvalifikacijos lygis pagal EKS
1. Posektorius Naftos perdirbimo produktų gamyba		
Naftos perdirbimo įmonės operatorius	IV	IV
Chemijos laborantas	IV	IV
Gamybos inžinierius	VI	VI
2. Posektorius Trąšų gamyba		
Gamybos operatorius	IV	IV
Chemijos laborantas	IV	IV
Trąšų gamybos įrenginio operatorius	IV	IV
Organinių produktų gamybos aparatininkas		
Cheminės inžinerijos technologas	VI	VI
Chemijos inžinierius	VI	VI
Gamybos meistras	VI	VI
3. Posektorius Kosmetikos ir buitinės chemijos gaminių gamyba		
Cheminų reagentų paruošimo aparatininkas	IV	IV

Cheminių procesų technologas	V	V
4. Posektorius Metallų apdorojimas ir dengimas		
Elektrolitinio nusodinimo įrenginių operatorius	IV	IV
Karštojo cinkavimo mašinų operatorius	IV	IV
5. Posektorius Dažų gamyba		
Dažų technologas	VI	VI
6. Posektorius Biotechnologijų produktų gamyba		
Kokybės kontrolės chemikas	VI	VI
Cheminių procesų technologas	VI	VI
Chemijos laborantas	VI	VI
Chemikas (analizinė chemija)	VII	VII
Chemikas (organinė chemija)	VII	VII
Biochemijos inžinierius	VII	VII
Chemijos inžinierius	VII	VII
Cheminių tirpalų ruošėjas	VII	VII
7. Posektorius Plastikų ir perdirbamųjų gaminių gamyba		
Chemijos laborantas	IV	IV
Plastikinių gaminių mašinų operatorius	IV	IV
Plastikų ekstruzijos mašinų operatorius	IV	IV
Plastikų liejimo mašinų operatorius	IV	IV
Stiklo plastiko formuotojas	IV	IV
Vyriausiasis technologas	VI	VI
Chemikas-tyrėjas (VI lygis)	VI	VI
Gamybos inžinierius	VI	VI
Polimerų technologas	VI	VI
Chemijos inžinierius	VI	VI
Kokybės inžinierius	VI	VI
Cheminio apdorojimo įrenginio operatorius	VI	VI
8. Posektorius Mineralinių medžiagų gaminių gamyba		
Cemento gamybos įrenginio operatorius	IV	IV
Chemikas (analizinė chemija)	IV	IV
Butelių gamybos mašinų operatorius	IV	IV
Degimo krosnies operatorius	IV	IV
Gamybos inžinierius	VI	VI

III-5 lentelė. Tarpsektorinės kvalifikacijos

Kvalifikacijos pavadinimas	Kvalifikacijos lygis pagal LTKS	Kvalifikacijos lygis pagal EKS
1. Posektorius Naftos perdirbimo produktų gamyba		
Ekologas	VI	VI
Darbų saugos inžinierius	VI	VI
2. Posektorius Trąšų gamyba		
Aplinkos kontrolės inžinierius	VI	VI
Darbų saugos inžinierius	VI	VI
3–5. Posektoriai Kosmetikos, buitinės ir techninės chemijos gaminių gamyba; metalų apdorojimas ir dengimas; dažų gamyba		
Darbų saugos organizatorius	IV	IV
6. Posektorius Biotechnologijų produktų gamyba		
Ekologas	VI	VI
Darbų saugos specialistas (inžinierius)	VI	VI
7. Posektorius Plastikų ir perdirbamųjų gaminių gamyba		
Darbų saugos specialistas (inžinierius)	VI	VI
Ekologas	VI	VI
Kompiuterių specialistas (programuotojas)	VI	VI
Technologijos derintojas	VI	VI
8. Posektorius Mineralinių medžiagų gaminių gamyba		
Darbų saugos specialistas (inžinierius)	VI	VI
Ekologas	VI	VI

III-6 lentelė. Preliminarus chemijos sektoriaus kvalifikacijų sąrašas (išskleista pagal posektorius ir kvalifikacijas)

Kvalifikacijos pavadinimas	Kodas	1. Naftos perdirbimo produktų gamyba	2. Trąšų gamybos produktų	3. Kosmetikos ir buitinės chemijos gaminių gamyba	4. Metalų apdorojimas ir dengimas	5. Dažų gamyba	6. Biotechnologijų produktų gamyba	7. Plastikų ir perdirbamųjų gaminių gamyba	8. Mineralinių medžiagų gaminių gamyba
Naftos dujų perdirbimo įmonės operatorius	313406	IV							
Chemijos laborantas	314113	IV							
Cheminėje technologijoje naudojamo maišytuvo operatorius	313303		IV						
Chemijos laborantas	314113		IV						
Gamybos operatorius	813101		IV						
Trąšų gamybos įrenginio operatorius	813145		IV						
Organinių produktų gamybos aparatininkas	813101			IV					
Cheminų reagentų paruošimo aparatininkas	813132			IV					
Dažų chemikas	211314					IV			
Elektrolitinio nusodinimo įrenginių operatorius	812202				IV				
Karštojo cinkavimo mašinų operatorius	812221				IV				
Chemijos laborantas	314113							IV	
Plastikinių gaminių mašinų operatorius	814214							IV	
Plastikų ekstruzijos mašinų operatorius	814207							IV	
Plastikinių gaminių gamybos mašinų operatorius	814208							IV	
Plastikų liejimo mašinų operatorius	814211							IV	
Stiklo plastiko formuotojas	814212							IV	
Cemento gamybos įrenginio operatorius	813115								IV
Chemikas (analizinė chemija)	211302								IV
Butelių gamybos mašinų operatorius	818120								IV
Cheminėje technologijoje naudojamos degimo krosnies operatorius	813110								IV
Cheminų procesų technologas	214507			V					
Gamybos inžinierius	214136	VI							
Cheminės inžinerijos technologas	214508		VI						
Chemijos inžinierius	214523		VI						
Gamybos meistras	312202		VI						
Dažų technologas	214512					VI			
Kokybės kontrolės chemikas	211320						VI		
Cheminų procesų technologas	214507						VI		

Chemijos laboratorijos technikas	311605	VI	
Chemijos laborantas	314113	VI	
Vyriausiasis technologas	132107		VI
Chemikas-tyrėjas	211301		VI
Gamybos inžinierius	214136		VI
Polimerų technologas	214515		VI
Chemijos inžinierius	214523		VI
Kokybės inžinierius	214524		VI
Cheminio apdorojimo įrenginio operatorius	313301		VI
Gamybos inžinierius	214136		VI
Chemikas (analizinė chemija)	211302	VII	
Chemikas (organinė chemija)	211313	VII	
Biochemijos inžinierius	214522	VII	
Chemijos inžinierius	214523	VII	
Cheminių tirpalų ruošėjas	813131	VII	

Duomenų šaltiniai

Atliekant kvalifikacijų tyrimą buvo naudojami tiek įmonių pateikti, tiek asociacijoje sukaupiti ir kritiškai įvertinti duomenys. Taip pat buvo panaudoti viešai prieinami duomenys:

- SODROS duomenys apie darbuotojų skaičių;
- Registrų centro duomenys apie įmonių pardavimų apyvartas;
- AIKOS duomenys apie studijų ir profesinio mokymo programas;
- Švietimo informacinių technologijų centro duomenys apie absolventų skaičių;
- Lietuvos statistikos departamento duomenys apie šalies ir chemijos šakos vystymosi ekonominius rodiklius, juridinių asmenų priskyrimą tam tikroms veiklos rūšims;
- UAB „Creditinfo Lietuva“ papildomi duomenys apie įmonių duomenis ir priskyrimą tam tikroms veiklos rūšims;
- Europos įgūdžių (gebėjimų), kvalifikacijų ir profesijų klasifikatorius (ESCO);
- Vokietijos profesinio mokymo instituto duomenys (*Bundesinstitut für Berufsbildung*) apie kvalifikacijų aprašymus.

IV. Posektorių pareigybių aprašymai

Naftos perdirbimo produktų gamyba

IV-1 lentelė. Profesinės veiklos *Naftos perdirbimo įmonės operatorius (IV lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	19. Kokso ir rafinuotų naftos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Naftos perdirbimo įmonės operatorius	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Ne žemesnis nei profesinis susijusios srities išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	313406	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Naftos perdirbimo technologinių įrenginių ir technologinių procesų valdymas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Technologinių įrenginių valdymas ir priežiūra	Paleisti/stabdyti technologinius įrenginius. Valdyti technologinius procesus. Naudoti kontrolės matavimo prietaisus ir automatiką. Prižiūrėti technologinę įrangą jos darbo metu.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Technologinių įrenginių valdymas ir priežiūra	Paleisti/stabdyti technologinius įrenginius.	Technologinio įrenginio parengimas paleisti. Technologinio įrenginio paleidimas ir stabdymas: šiltuoju ir šaltuoju metų laiku; rankiniu, distanciniu ir automatiniu būdais. Technologiniai ryšiai tarp atskirų gamybos padalinių, tarp technologinių įrenginių, blokų (sekcijų). Avarinis stabdymas.	

	Valdyti technologinius procesus.	Naftos perdirbimo technologijos. Naftos perdirbimo technologiniai procesai. Technologinės schemos. Technologinių procesų automatinio valdymo principai ir sistemos. Įranga ir apsaugos sistemos, naudojamos potencialiai sprogyje aplinkoje. Technologinio režimo normos, technologinio režimo parametrai, ribinės reikšmės. Blokuotės ir signalizacijos įranga. Efektyvaus darbo organizavimas technologiniame įrenginyje. Technologinė dokumentacija. Galimi technologinio proceso sutrikimai ir jų pašalinimo būdai. Galimos avarinės situacijos ir personalo veiksmai jų metu. Nekondicinių produktų priėmimo ar išvedimo tvarka. Pavojingų medžiagų nukenksminimo būdai avarijos atveju. Avarinių situacijų likvidavimo planai. Priešavarinių priemonių naudojimas.
	Naudoti kontrolės matavimo prietaisus ir automatiką.	Europos standartai, turintys Lietuvos standarto statusą, reglamentuojantys įrangos ir apsaugos sistemų naudojimą potencialiai sprogyje aplinkoje. Sprogios zonos. Kontrolės matavimo prietaisų instrukcijos, naudojimo sąlygos, patikros. Technologinių procesų automatizavimo ir valdymo priemonės ir schemos. Reguliavimo, apsauginiai, atbuliniai vožtuvai. Srautiniai kokybės analizatoriai. Technologinio proceso valdymas naudojant kompiuterines programas.
	Prižiūrėti technologinę įrangą jos darbo metu.	Technologinių aparatų bei įrangos konstrukcijos, veikimo principai, techninės charakteristikos. Techninės priežiūros organizavimo principai. Technologinių aparatų ir įrangos priežiūros planas (apžiūrų periodiškumas, apimtis, metodai) ir priežiūros procedūros. Įrangos techninė dokumentacija. Įrenginių pasai. Potencialiai pavojingų įrenginių techninė priežiūra.

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo organizavimo pobūdis (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis, esant įvairiai aplinkos temperatūrai.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamasi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: naftos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu – pateikiami atviri klausimai arba tam tikros užduotys; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-2 lentelė. Profesinės veiklos *Chemijos laborantas (IV lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	19. Kokso ir rafinuotų naftos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Chemijos laborantas; laborantas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Ne žemesnis nei profesinis susijusios srities išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrūpiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	314113	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Naftos produktų, žaliavų ir cheminių medžiagų tyrimų atlikimas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Laboratorinės įrangos naudojimas	Parinkti ir paruošti laboratorinius indus, įrankius, įrangą ar prietaisus analizėms atlikti.		
Laboratorinių analizių atlikimas	Atlikti naftos produktų chemines analizes ir apdoroti naftos produktų cheminių analizių rezultatus. Vykdyti saugaus darbo organizavimą.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Laboratorinės įrangos naudojimas	Parinkti ir paruošti laboratorinius indus, įrankius, įrangą ar prietaisus analizėms atlikti.	Laboratorinių indų (įrangos, bei prietaisų) paruošimas darbui	
Laboratorinių analizių atlikimas	Atlikti naftos produktų chemines analizes ir apdoroti naftos produktų cheminių analizių rezultatus.	Analizių atlikimo metodikos, instrukcijos, standartai, norminiai dokumentai, reglamentuojantys laboratorinių analizių atlikimo tvarką; konkrečios analizės pagal pateiktą metodiką galutinio rezultato apskaičiavimas	

	Vykdyti saugaus darbo organizavimą.	Teisės aktai, reglamentuojantys darbuotojų saugą ir sveikatą; įmonės dokumentai (saugos instrukcijos); kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemonės dirbant su pavojingomis ir kenksmingomis medžiagomis

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo organizavimo pobūdis (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpose, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis, esant įvairiai aplinkos temperatūrai.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamasi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu – pateikiami atviri klausimai arba tam tikros užduotys; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklų laikymasis, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-3 lentelė. Profesinės veiklos *Gamybos inžinierius (VI lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	19. Kokso ir rafinuotų naftos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių, jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Gamybos inžinierius	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis universitetinis (pageidautina chemijos inžinerijos) išsilavinimas; turėti ne mažesnę nei 3 metų darbo patirties funkcinėje veiklos srityje
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	214136	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VI
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	6
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Produkcijos gamybos technologinių normatyvų, instrukcijų ir kitos reikalingos techninės dokumentacijos rengimas bei jų pakeitimų atlikimas, keičiant bei taisant juos dėl technologinio proceso ar gamybos režimo pasikeitimų		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Technologinio personalo darbo organizavimas ir tinkamos jo veiklos užtikrinimas	Kontroliuoti darbuotojų pasiruošimą darbui, instruktuoti jam priskirtą technologinį personalą darbo vietose ir prižiūrėti, kad nurodymai būtų atlikti kokybiškai ir laiku.		
	Kontroliuoti ir valdyti technologinius procesus.		
	Kontroliuoti žaliavos ir produkcijos kokybės rodiklius.		
	Paleisti (stabdyti) technologinius įrenginius. Rengti techninę, technologinę dokumentaciją.		
Produkcijos gamybos technologinių normatyvų, instrukcijų ir kitos reikalingos techninės dokumentacijos bei jų pakeitimų atlikimas, keičiant bei taisant juos dėl technologinio proceso ar gamybos režimo pasikeitimų	Atlikti darbus, rengiant organizacines technines priemones technologiniams procesams tobulinti, naujiems gamybiniais pajėgumams įdiegti. Užtikrinti tinkamą gamybos procesą, gaminamos produkcijos balansą, kokybę.		

Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos
Technologinio personalo darbo organizavimas ir tinkamos jo veiklos užtikrinimas	Kontroliuoti darbuotojų pasiruošimą darbui, instruktuoti jam priskirtą technologinį personalą darbo vietose ir prižiūrėti, kad nurodymai būtų atlikti kokybiškai ir laiku.	Technologinis reglamentas; instrukcijų bei kitų darbą reglamentuojančių dokumentų reikalavimai; darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų laikymosi kontrolė
	Kontroliuoti ir valdyti technologinius procesus.	Kokybės užtikrinimas naftos perdirbimo technologiniame procese; technologinio režimo normų, ribinės reikšmės, technologinės dokumentacijos (proceso reglamento) laikymosi užtikrinimas; galimų avarinių situacijų ir personalo veiksmų jų metu kontrolė; avarinių situacijų likvidavimo plano vykdymas
	Kontroliuoti žaliavos ir produkcijos kokybės rodiklius.	Žaliavų, produkcijos, reagentų ir pagalbinių medžiagų charakteristikos; naftos produktai, standartai ir specifikacijos; laboratorinės analizės metodai ir įranga; žaliavų ir produkcijos kokybės laboratorinė kontrolė; technologinio režimo normos ir tarpinių produktų kokybės kontrolė; galimų (tikėtinų) žaliavų ir produktų kokybės nukrypimų įtaka technologinių procesų eigai bei keliama rizika
	Paleisti (stabdyti) technologinius įrenginius.	Technologinio įrenginio paleidimo organizavimas ir stabdymas rankiniu, distanciniu ir automatinio būdais; technologinius ryšių tarp atskirų gamybos padalinių, tarp technologinių įrenginių, blokų (sekcijų) valdymas
	Rengti techninę, technologinę dokumentaciją.	Technologinių, techninių, norminių dokumentų pakeitimų įforminimas ir (arba) dokumentų projektų derinimas su atsakingais darbuotojais; padalinio vadovų ir specialistų supažindinimas su visais techninės dokumentacijos pasikeitimais
Produkcijos gamybos technologinių normatyvų, instrukcijų ir kitos reikalingos techninės dokumentacijos rengimas bei jų	Atlikti darbus, rengiant organizacines	Materialinių sąnaudų normatyvų apskaičiavimas, technologinių procesų efektyvumo užtikrinimas ir kontrolė; procesų modernizavimas ir automatizavimas

pakeitimų atlikimas, keičiant bei taisant juos dėl technologinio proceso ar gamybos režimo pasikeitimų	technines priemones technologiniams procesams tobulinti, naujiems gamybiniam pajėgumams įdiegti.	
	Užtikrinti tinkamą gamybos procesą, gaminamos produkcijos balansą, kokybę.	Produkcijos komponentų kokybės rodiklių atitiktis galiojantiems techniniams standartams; energetinių resursų, kitų materialinių išteklių sunaudojimo normų laikymosi kontrolė; įrenginio darbo rezultatų ir užduoties atlikimo rengiant ar diegiant priemones, užtikrinančias racionalų medžiagų ir energetinių išteklių sunaudojimą; technologinių parametrų laikymosi, sprendimų dėl atliekamų veiksmų ypatingų situacijų, avarijų atvejais kontrolė ir valdymas

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai (jei yra): nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis, esant įvairiai aplinkos temperatūrai.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamasi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu – pateikiami atviri klausimai arba tam tikros užduotys; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

Trąšų gamyba

IV-4 lentelė. **Profesinės veiklos *Gamybos operatorius (IV lygis)* analizės duomenys**

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Gamybos operatorius; cheminėje ir panašioje technologijoje naudojamo maišytuvo operatorius	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Vidurinis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	313303	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Kompleksinių trąšų įrenginio darbo priežiūra ir valdymas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Kompleksinių trąšų įrenginio darbo priežiūra ir valdymas	Prižiūrėti kompleksinių trąšų įrenginio darbą.		
	Laikytis darbo saugos ir sveikatos priežiūros reikalavimų. Prireikus tinkamai naudoti sveikatos apsaugos kolektyvinės apsaugos priemonės.		
	Darbo pradžioje perimti pamainą.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Kompleksinių trąšų įrenginio darbo priežiūra ir valdymas	Prižiūrėti kompleksinių trąšų įrenginio darbą.	Įrenginio nenutrūkstamo darbo laikantis instrukcijų užtikrinimas	
	Laikytis darbo saugos ir sveikatos priežiūros reikalavimų. Prireikus tinkamai	Tinkamos kvalifikacijos palaikymas, mokymų išklausymas ir žinių atnaujinimas nustatyta tvarka	

	naudoti sveikatos apsaugos kolektyvinės apsaugos priemonės.	
	Darbo pradžioje perimti pamainą.	Susipažinimas su praėjusios pamainos technologinės linijos darbu. Įrenginių darbo vietoje ir įrašų darbo žurnale tikrinimas

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: -

Specialieji reikalavimai: -

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbo saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant užduotis.

IV-5 lentelė. Profesinės veiklos *Chemijos laborantas (IV lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Chemijos laborantas; cheminių analizių laborantas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Vidurinis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	314113	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Cheminių medžiagų analizė gamybos proceso metu		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Cheminių medžiagų analizė gamybos proceso metu	Analizuoti chemines medžiagas vadovaujant inžinieriui chemikui. Laikytis darbo, sveikatos, aplinkos, priešgaisrinės saugos reikalavimų ir kitų įmonėje patvirtintų instrukcijų.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Cheminių medžiagų analizė gamybos proceso metu	Analizuoti chemines medžiagas vadovaujant inžinieriui chemikui.	Tarpinių cheminių medžiagų ir galutinių produktų analizė pagal patvirtintas metodikas	
	Laikytis darbo, sveikatos, aplinkos, priešgaisrinės saugos reikalavimų ir kitų įmonėje patvirtintų instrukcijų.	Būti išklaudius darbų saugos, ISO, GMP vadybos sistemų kokybinius reikalavimus užtikrinančius mokymus	

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: -

Specialieji reikalavimai: -

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamosi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu ar žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Trašų gamybos procesų operatorius; cheminėje ir panašioje technologijoje naudojamų mašinų paruošimo operatorius operatorius	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Vidurinis išsilavinimas (Prieš pradėdamas dirbti, operatorius išklauso įvadinį darbuotojų saugos ir sveikatos instruktavimą saugos užtikrinimo darbe skyriuje. Operatorius turi turėti tokius galiojančius pažymėjimus ir baigti šiuos mokymo kursus, kuriems pažymėjimas neišduodamas: darbuotojo, dirbančio su cheminėmis nuodingomis medžiagomis; plataus profilio liftininko (cecho viršininko raštišku nurodymu); slėginių indų operatoriaus; slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų operatoriaus; pavojingų technologinių dujų vamzdynų operatoriaus; darbininko, dirbančio šuliniuose ir kituose požeminiuose statiniuose, uždaroje talpyklose; chemijos produktų gamybos operatoriaus; privalomojo pirmosios pagalbos mokymo; darbuotojų mokymo gaisrinės saugos; krovinių kėlimo rankomis; civilinės saugos;

			darbuotojų apsaugos nuo triukšmo keliamos rizikos.)
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	813101	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Darbas bent vienoje iš darbo vietų: CVP operatoriaus ar operatoriaus KAS gamybai		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Technologinių linijų arba įrenginių eksploatavimo pagal instrukcijose surašytus ir reglamentuotus technologinio proceso parametrus bei nustatytas ribas užtikrinimas; įrenginių darbo priežiūra	Pagal palyginamuosius analitinius duomenis keisti programines užduotis. Suderinus su pamainos inžinieriumi, duoti žodinį leidimą aparatininkui pradėti produkto pakrovimo operacijas.		
Pamainos perėmimas ir perdavimas	CVP operatorius ir operatorius KAS gamybai privalo: atėjęs į darbo vietą, patikrinti ir parengti naudojimui asmenines apsaugos priemones, susipažinti su darbo aktualijomis laikotarpiu nuo paskutinės darbo pamainos.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Technologinių linijų arba įrenginių eksploatavimo pagal instrukcijose surašytus ir reglamentuotus technologinio proceso parametrus bei nustatytas ribas užtikrinimas; įrenginių darbo priežiūra	Pagal palyginamuosius analitinius duomenis keisti programines užduotis.	Technologinis reglamentas	
	Suderinus su pamainos inžinieriumi, duoti žodinį leidimą	Technologinis reglamentas	

	aparatininkui pradėti produkto pakrovimo operacijas	
Pamainos perėmimas ir perdavimas	CVP operatorius ir operatorius KAS gamybai privalo: atėjęs į darbo vietą, patikrinti ir parengti naudojimui asmenines apsaugos priemonės, susipažinti su darbo aktualijomis laikotarpiu nuo paskutinės darbo pamainos.	Įrašai atitinkamų darbo vietų žiniaraščiuose

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: sveikata patikrinama bendrovės poliklinikoje.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis, esant įvairiai aplinkos temperatūrai.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamasi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu ar žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-2 lentelė. Profesinės veiklos *Organinių produktų gamybos aparatininkas (IV lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Organinių produktų gamybos aparatininkas; trąšų gamybos įrenginio operatorius	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Vidurinis išsilavinimas (Baigti kursus, kuriems pažymėjimai neišduodami: cheminių produktų gamybos operatoriaus; civilinės saugos mokymo kursus; darbininko, dirbančio šuliniuose ir kituose požeminiuose statiniuose, uždaroje talpyklose; darbuotojo, dirbančio su cheminėmis pavojingomis ir nuodingomis medžiagomis; darbuotojų apsaugos nuo triukšmo keliamos rizikos; gaisrinės saugos mokymo kursus; krovinių kabinėtojo; krovinių kėlimo rankomis; nuo žemės valdomų tiltinių kranų operatoriaus; pavojingų krovinių ir cheminių medžiagų krovėjo (sandėlio darbininko); privalomos pirmosios medicinos pagalbos; slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų operatoriaus; slėginių indų operatoriaus; slėginių vamzdynų operatoriaus; tiltinių kranų operatoriaus.)

Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	813145	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Darbas bent vienoje iš darbo vietų, CVP operatoriaus ar operatoriaus KAS gamybai		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Technologinio proceso stebėsena	Aparatininkas, prižiūrėdamas ir valdydamas jam pavestą technologinį procesą, turi stebėti ir perduoti informaciją apie įvykusias nuokrypas nuo technologinio proceso normų arba atsiradusias bei galinčias įvykti grėsmes.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Technologinio proceso stebėsena	Aparatininkas, prižiūrėdamas ir valdydamas jam pavestą technologinį procesą, turi stebėti ir perduoti informaciją apie įvykusias nuokrypas nuo technologinio proceso normų arba atsiradusias bei galinčias įvykti grėsmes.	Technologiniai reglamentai, technologinės schemas, eksploatacinės taisyklės, prietaisų rodmenys	

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis, esant įvairiai aplinkos temperatūrai.

Darbo saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu ar žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-3 lentelė. Profesinės veiklos *Cheminės inžinerijos technologas (VI lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Cheminės inžinerijos technologas; gamybos technologas; fosforo rūgšties gamybos technologas; sieros rūgšties gamybos technologas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis technologijų mokslų krypties išsilavinimas (Išlaikyti egzaminai ir gauti pažymėjimai: kėlimo kranų darbų vadovo; slėginių indų priežiūros meistro; vidutinio slėgio katilų priežiūros meistro; šilumos įrenginius prižiūrinčio vadovaujančio personalo; vartotojų dujų sistemų su įrenginiais iki ir virš 120 kW galios eksploatacijos vadovo; garo ir karšto vandens vamzdynų priežiūros meistro; pavojingų medžiagų vamzdynų priežiūros meistro; grunto kasimo ir tvirtinimo darbų, vykdomų iškasose, vadovo.)
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	214508	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VI
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	6
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Gamybos (sieros rūgšties, fosforo rūgšties) proceso technologijų valdymas ir plėtra		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		

Gamybos vykdymo technologinė kontrolė ir valdymas	Kontroliuoti gamybos vykdymo procesą pagal technologinio reglamento normas ir darbų saugos ir sveikatos normų reikalavimus. Vertinti gamybos meistrų darbo žurnalų įrašus.	
	Keisti technologinių normų parametrus pagal reglamento nustatytas ribas, užtikrinant produkcijos kokybės ir aplinkos apsaugos reikalavimų laikymąsi.	
	Rengti, keisti ir pateikti technologines darbuotojų instrukcijas. Peržiūrėti ir keisti cecho technologinį reglamentą.	
Darbo organizavimas; gamybinių patalpų ir materialinių išteklių eksploatavimo priežiūra		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos
Gamybos vykdymo technologinė kontrolė ir valdymas	Kontroliuoti gamybos vykdymo procesą pagal technologinio reglamento normas ir darbų saugos ir sveikatos normų reikalavimus.	Technologinių parametrų analizė
	Vertinti gamybos meistrų darbo žurnalų įrašus.	Atitiktis nustatytiems parametrams
	Keisti technologinių normų parametrus pagal reglamento nustatytas ribas, užtikrinant produkcijos kokybės ir aplinkos apsaugos reikalavimų laikymąsi.	Kokybiniai produkto reikalavimai ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimai
	Rengti, keisti ir pateikti	Technologinis reglamentas

	technologines darbuotojų instrukcijas.	
	Peržiūrėti ir keisti cecho technologinį reglamentą.	Technologinis reglamentas
Darbo organizavimas; gamybinių patalpų ir materialinių išteklių eksploatavimo priežiūra	Pateikti pamainos gamybinės užduotis gamybos meistrams ir kontroliuoti jų vykdymą Kontroliuoti darbuotojų technologų darbo drausmės ir darbo tvarkos taisyklių laikymąsi. Organizuoti darbus pagal paskyras ir leidimus.	Technologinis reglamentas

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpose, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis, esant įvairiai aplinkos temperatūrai.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamasi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu ar žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-4 lentelė. Profesinės veiklos *Chemijos inžinierius (VI lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Inžinierius chemikas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	214523	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VI
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	6
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Kokybės kontrolės skyriaus darbo organizavimas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Kokybės kontrolės užtikrinimas	Išmokyti laborantus teisingai ir saugiai išmatuoti parametrus, dirbti su matavimo įranga, fiksuoti duomenis ir išsaugoti bendrovėje nustatyta tvarka. Laikytis darbo, sveikatos, aplinkos, priešgaisrinės saugos reikalavimų ir kitų įmonėje patvirtintų instrukcijų.		
	Organizuoti darbų saugos ir gaisrinės saugos mokymus.		
	Užtikrinti cheminių medžiagų tinkamą sandėliavimą, tvarkymą, įmonėje patvirtintų standartų laikymąsi.		
	Aprūpinti darbo vietas darbo įranga, kanceliarinėmis priemonėmis.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Kokybės kontrolės užtikrinimas	Išmokyti laborantus teisingai ir saugiai išmatuoti parametrus, dirbti su matavimo įranga, fiksuoti duomenis ir išsaugoti bendrovėje nustatyta tvarka.	Metodikos ir prietaisų naudojimo instrukcijos	

Laikytis darbo, sveikatos, aplinkos, priešgaisrinės saugos reikalavimų ir kitų įmonėje patvirtintų instrukcijų.	Būti išklaudius darbų saugos, ISO, vadybos sistemų kokybinius reikalavimus užtikrinančius mokymus
Organizuoti darbų saugos ir gaisrinės saugos mokymus.	Instruktažai ir pratybos
Užtikrinti cheminių medžiagų tinkamą sandėliavimą, tvarkymą, įmonėje patvirtintų standartų laikymąsi.	Instrukravimas apie saugos duomenų lapų reikalavimus, jų pasikeitimus, kaip atnaujinti ir registruoti duomenis standartizacijos skyriuje; tinkamo cheminių medžiagų ženklavimo užtikrinimas
Aprūpinti darbo vietas darbo įranga, kanceliariinėmis priemonėmis.	Prietaisai ir įranga, darbo metodikos

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: -

Specialieji reikalavimai: -

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpose, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis, esant įvairiai aplinkos temperatūrai.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamasi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu ar žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-5 lentelė. Profesinės veiklos *Gamybos meistras (VI lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Gamybos technikas; fosforo rūgšties gamybos meistras; sieros rūgšties gamybos meistras	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis technologijų mokslų krypties išsilavinimas (Išlaikyti egzaminai ir gauti pažymėjimai: kėlimo kranų darbų vadovo; slėginių indų priežiūros meistro; vidutinio slėgio katilų priežiūros meistro; šilumos įrenginius prižiūrinčio vadovaujančio personalo; vartotojų dujų sistemų su įrenginiais iki ir virš 120 kW galios eksploatacijos vadovo; garo ir karšto vandens vamzdynų priežiūros meistro; pavojingų medžiagų vamzdynų priežiūros meistro; oro kompresorių priežiūros meistro.)

Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	312202	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VI
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	6
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Rūgščių (fosforo ir sieros) gamybos technologinis procesas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Pamainos perėmimas ir perdavimas	Patikrinti įrenginių, kontrolės matavimo prietaisų, signalizacijos sistemų būklę, technologijos režimų normas, pirminių gaisro gesinimo priemonių, kolektyvinių ir asmeninių apsaugos priemonių būklę. Perduoti pamainą, pateikiant išsamią informaciją apie įrenginių būklę, buvusias grėsmes, įrenginių gedimus, kuriuos teko šalinti pamainos metu, ir kitus trūkumus, surašius duomenis į gamybos žurnalą.		
Pavaldžių darbuotojų darbo valdymas	Mokyti pavaldžius darbuotojus saugiai dirbti. Instrukuoti pavaldžius darbuotojus darbo vietoje, supažindinant su darbo sąlygomis, darbų saugos ir aplinkosaugos reikalavimais.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Pamainos perėmimas ir perdavimas	Patikrinti įrenginių, kontrolės matavimo prietaisų, signalizacijos sistemų būklę, technologijos režimų normas, pirminių gaisro gesinimo priemonių, kolektyvinių ir asmeninių apsaugos priemonių būklę.	Technologiniai reglamentai, technologinės schemos, eksploatacijos taisyklės	
	Perduoti pamainą, pateikiant išsamią informaciją apie	Technologinis reglamentas	

	įrenginių būklę, buvusias grėsmes, įrenginių gedimus, kuriuos teko šalinti paminos metu, ir kitus trūkumus, surašius duomenis į gamybos žurnalą.	
Pavaldžių darbuotojų darbo valdymas	Mokyti pavaldžius darbuotojus saugiai dirbti.	Technologinis reglamentas
	Instrukuoti pavaldžius darbuotojus darbo vietoje, supažindinant su darbo sąlygomis, darbų saugos ir aplinkosaugos reikalavimais.	Technologinis reglamentas

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis, esant įvairiai aplinkos temperatūrai.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamasi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu ar žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

Kosmetikos ir buitinės chemijos gaminių gamyba

IV-6 lentelė. **Profesinės veiklos Cheminių reagentų paruošimo aparatininkas (IV lygis) analizės duomenys**

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Cheminių reagentų paruošimo aparatininkas; aparatininkas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Vidurinis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	813132	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Cheminių mišinių, kosmetikos arba buitinės chemijos gaminių gamyba		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Cheminių mišinių gamyba	Paruošti mišinio komponentus gamybai.		
	Atlikti sumaišymo procedūras.		
	Apdoroti produktus tolesnių procedūrų metu.		
	Laikytis darbo saugos ir aplinkos apsaugos reikalavimų.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Cheminių mišinių gamyba	Paruošti mišinio komponentus gamybai.	Nurodytų kiekių matavimas arba svėrimas pagal pateiktą metodiką, technologijoje numatytu būdu.	
	Atlikti maišymo procedūras.	Metodikoje nurodytos temperatūros, laiko, sumaišymo intensyvumo ir kitų parametrų palaikymas	
	Apdoroti produktą tolesnių procedūrų metu.	Išpilstymas, pakavimas	

	Laikytis darbo saugos ir aplinkos apsaugos reikalavimų.	Įrangos valymo ir atliekų šalinimo instrukcijos, saugos duomenų lapų reikalavimai

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbo saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu ar žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-7 lentelė. Profesinės veiklos *Cheminių procesų technologas (V lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Cheminių procesų technologas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	214507	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	V
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	5
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Cheminių procesų technologas dirba technologu, techniku, chemiku, analitiku, laborantu, padalinio vadovu, inžinieriumi, pardavimo vadybininku valstybinėse ir privačiose maisto perdirbimo, chemijos, biotechnologijos pramonės, švaros paslaugas teikiančiose, cheminėmis medžiagomis, laboratorinėmis priemonėmis ir technologine įranga prekiaujančiose įmonėse, mokslo institutuose, mokymo įstaigose, specializuotose laboratorijose, visuomeniniuose sveikatos, teismo ekspertizės, muitinės, kriminalinių tyrimų centruose.		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Darbo vietos organizavimas	Analizuoti gamybinei (laboratorinei) įrangai keliamus reikalavimus.		
	Parinkti darbui reikalingas priemones ir eksploatuoti įrangą.		
	Parengti darbo vietą, vadovaujantis įmonės vidaus kokybės sistema ir kokybės vadybos standartais.		
	Analizuoti darbo patalpų įrengimui keliamus reikalavimus.		
Cheminio proceso kokybės valdymas	Analizuoti cheminio proceso techninę dokumentaciją. Vykdyti cheminį procesą ar atlikti analizę.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Darbo vietos organizavimas	Analizuoti gamybinei (laboratorinei) įrangai keliamus reikalavimus.	Gamybinės (laboratorinės) įrangos techninė dokumentacija; darbo instrukcijos	

	Parinkti darbui reikalingas priemonės ir eksploatuoti įrangą.	Cheminių medžiagų saugos duomenų lapai Cheminiai indai Įrangos techninė dokumentacija Darbo instrukcija
	Parengti darbo vietą, vadovaujantis įmonės vidaus kokybės sistema ir kokybės vadybos standartais.	Kokybės vadovas
	Analizuoti darbo patalpų įrengimui keliamus reikalavimus.	Norminiai dokumentai, reglamentuojantys laboratorijoms ir darbo patalpoms keliamus reikalavimus
Cheminio proceso kokybės valdymas	Analizuoti cheminio proceso techninę dokumentaciją.	Cheminio proceso techninė dokumentacija Standartinės veiklos procedūros Techninis reglamentas
	Vykdyti cheminį procesą ar atlikti analizę.	Gamybinis reglamentas Galiojantys norminiai dokumentai Standartinė veiklos procedūra

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: Darbas uždarose patalpose, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu ar žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

Metallų apdorojimas ir dengimas

IV-8 lentelė. Profesinės veiklos *Elektrolitinio nusodinimo įrenginių operatorius (IV lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Elektrolitinio nusodinimo įrenginių operatorius	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Vidurinis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	812202	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Elektrocheminis metalų padengimas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Elektrocheminis metalų padengimas Ni ir kitomis dangomis	Gaminio paruošimas elektrocheminiam padengimui		
	Elektrocheminio proceso vykdymas ir valdymas		
	Darbo saugos ir aplinkos apsaugos reikalavimų įgyvendinimas		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Elektrocheminis metalų padengimas Ni ir kitomis dangomis	Gaminio paruošimas elektrocheminiam padengimui	Nuriebalinimas, ėsdinimas, metalo paviršiaus parengimo procedūros pagal elektrolito receptūros aprašą	
	Elektrocheminio proceso vykdymas ir valdymas	Technologinių parametrų palaikymas, terpės koregavimas pagal atliktus matavimus ir technologo nurodymus	
	Darbo saugos ir aplinkos apsaugos	Valymo ir atliekų šalinimo instrukcijos, saugos duomenų lapų reikalavimai	

	reikalavimų įgyvendinimas	

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu ar žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje, arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-9 lentelė. Profesinės veiklos *Karštojo cinkavimo operatorius (IV lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Karštojo cinkavimo operatorius; karštojo cinkavimo mašinų operatorius	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Vidurinis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	812221	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Metalinių gaminių padengimas cinko danga		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Metalinių gaminių padengimas cinko danga	Paruošti cinkavimui skirtą vonią.		
	Paruošti cinkavimui skirtą gaminį.		
	Apdoroti cinkavimui skirtą gaminio paviršių.		
	Atlikti padengimą.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Metalinių gaminių padengimas cinko danga	Paruošti cinkavimui skirtą vonią.	Reikiamos lydalo temperatūros palaikymas; kaitinimo įrangos priežiūra	
	Paruošti cinkavimui skirtą gaminį.	Gaminio paviršiaus parengimas; nelygumų apdorojimas; geometrinių ypatybių įvertinimas	
	Apdoroti cinkavimui skirtą gaminio paviršių.	Nuriebalinimas tam skirtose rūgščių voniose, apdorojimas flusio tirpale	
	Atlikti padengimą.	Gaminio įmerkimo į lydalą ir iškėlimo procedūra	

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbo saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu ar žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

Dažų gamyba

IV-10 lentelė. Profesinės veiklos *Dažų technologas (VI lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Dažų technologas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	214512	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VI
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	6
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Dažų receptūrų rengimas ir gamybos kontrolė		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Dažų receptūrų rengimas	Specialių dažų taikomųjų sričių tyrimas; bandomųjų pavyzdžių gamyba		
	Didesnio masto gamybos galimybių įvertinimas		
	Gaminamų dažų kokybinių reikalavimų įgyvendinimo technologinė priežiūra		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Dažų receptūrų rengimas	Specialių dažų taikomųjų sričių tyrimas	Literatūra ir patentinė informacija	
	Bandomųjų pavyzdžių gamyba	Fizinių ir cheminių komponentų parinkimas, maišymas, stabilumo tyrimas	
	Didesnio masto gamybos galimybių įvertinimas	Išėigos, sąmatos, logistikos elementų vertinimas	

	Gaminamų dažų kokybinių reikalavimų įgyvendinimo technologinė priežiūra	Atitikties kokybiniai reikalavimai

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: -

Specialieji reikalavimai: -

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu ar žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

Biotechnologijų produktų gamyba

IV-11 lentelė. Profesinės veiklos *Kokybės kontrolės chemikas (VI lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Organinės sintezės aplinkosaugos specialistas (technikas)	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis gamtos mokslų (chemijos studijų) krypties išsilavinimas, 3 metų laboratorinio darbo patirtis
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	211320	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VI
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	6
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Aplinkos apsaugos vadybos sistemos priežiūros vykdymas ir užtikrinimas organinės sintezės gamybos procesų metu, radiacinės saugos bei genetiškai modifikuotų mikroorganizmų naudojimo sistemų priežiūros organizavimas ir vykdymas, kenkėjų kontrolės programos vykdymo kontrolė ir užtikrinimas, darbų saugos sistemos priežiūros kontrolė		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Aplinkos apsaugos vadybos sistemos (toliau – AVS) priežiūra	Koordinuoti aplinkos apsaugos veiklą, teikiant informaciją apie AVS veiksmingumą vadovybei. Registruoti ir analizuoti AVS neatitiktis, nustatant koregavimo ir prevencinius veiksmus.		
Gaminamų produktų ir jų gamybos procesų pavojingumo vertinimas	Įvertinti naujų produktų ir gamybos technologijos pavojingumą jų kūrimo proceso metu ir teikti išvadas jų pavojingumui mažinti. Sukti pavojingų medžiagų ir preparatų bei su jais susijusių darbo ir aplinkos apsaugos aspektų pasikeitimus įstatymų bazėje ir teikti pasiūlymus dėl naujiems teisiniam reikalavimams vykdyti reikalingų veiksmų.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Aplinkos apsaugos vadybos sistemos (toliau – AVS) priežiūra	Koordinuoti aplinkos apsaugos veiklą, teikiant	Darbo reglamentas	

	informaciją apie AVS veiksmingumą vadovybei.	
	Registruoti ir analizuoti AVS neatitiktis, nustatant koregavimo ir prevencinius veiksmus.	
Gaminamų produktų ir jų gamybos procesų pavojingumo vertinimas	Įvertinti naujų produktų ir gamybos technologijos pavojingumą jų kūrimo proceso metu ir teikti išvadas jų pavojingumui mažinti.	
	Sekti pavojingų medžiagų ir preparatų bei su jais susijusių darbo ir aplinkos apsaugos aspektų pasikeitimus įstatymų bazėje ir teikti pasiūlymus dėl naujiems teisiniams reikalavimams vykdyti reikalingų veiksmų.	

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu ar žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-12 lentelė. Profesinės veiklos *Cheminių procesų technologas (VI lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Cheminių procesų technologas; tyrimų grupės chemikas technologas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	214507	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VI
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	6
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Naujų produktų kūrimas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Naujų produktų kūrimas	Kurti naujus produktus ir technologinius procesus.		
	Dirbti su laboratorijoje ir pilotiniame ceche esančiais įrenginiais ir prietaisais.		
	Nuolat analizuoti savo veiklą, vertinti gautus rezultatus, tinkamai saugoti esančius dokumentus, žurnalus.		
	Saugiai dirbti.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Naujus produktų kūrimas	Kurti naujus produktus ir technologinius procesus.	Dalyvavimas laboratoriniuose ar bandomuosiuose projektuose	
	Dirbti su laboratorijoje ir pilotiniame ceche esančiais įrenginiais ar prietaisais.	Cheminiai ir technologiniai tyrimai pagal paskirtą užduotį	

	Nuolat analizuoti savo veiklą, vertinti gautus rezultatus, tinkamai saugoti esančius dokumentus, žurnalus.	Duomenų dokumentavimas duomenų registravimo žurnaluose ar jų suvedimas į kompiuterinę laikmeną; informacijos pateikimas tyrimų grupės vadovui jo nustatyta tvarka, laiku ir forma
	Saugiai dirbti.	Cheminių medžiagų duomenų saugos lapuose pateikiama informacija; saugos reikalavimai dirbant su cheminėmis medžiagomis

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra

Specialieji reikalavimai: nėra

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbo saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu ar žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-13 lentelė. Profesinės veiklos *Chemijos laborantas (VI lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Chemijos laborantas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	314113	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VI
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	6
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Gamybos pavyzdžių analizė, produkto kokybės sertifikato išrašymas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Gamybos pavyzdžių analizė	Užtikrinti, kad pavyzdžiai būtų imami pagal kokybės vadovo pateiktą pavyzdžių paėmimo procedūrą, žinoti pavyzdžių paėmimo taškus gamybos ceche.		
	Nustatyti produkto kokybinius rodiklius ir išrašyti produkto kokybės sertifikatą.		
	Ruošti įvairių koncentracijų tirpalus.		
	Pildyti laboratorijos veiklos žurnalus dėl reagentų sunaudojimo, tirpalų ruošimo ir pan. Laikytis darbo tvarkos, saugos ir sveikatos darbe, aplinkos apsaugos, gaisrinės saugos ir elektros saugos reikalavimų.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Gamybos pavyzdžių analizė	Užtikrinti, kad pavyzdžiai būtų imami pagal kokybės vadovo pateiktą pavyzdžių paėmimo procedūrą,	Kokybės kontrolės lapuose nurodyti parametrai ir dažnis	

	žinoti pavyzdžių paėmimo taškus gamybos ceche.	
	Nustatyti produkto kokybinius rodiklius ir išrašyti produkto kokybės sertifikatą.	Analizių rezultatų registravimas atitinkamuose kokybės kontrolės lapuose ir (arba) IT sistemoje
	Ruošti įvairių koncentracijų tirpalus.	
	Pildyti laboratorijos veiklos žurnalus dėl reagentų sunaudojimo, tirpalų ruošimo ir pan.	
	Laikytis darbo tvarkos, saugos ir sveikatos darbe, aplinkos apsaugos, gaisrinės saugos ir elektrosaugos reikalavimų.	Darbo reglamentas

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamasi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu ar žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-14 lentelė. Profesinės veiklos *Chemikas (analizinė chemija) (VII lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Chemikas (analizinė chemija); organinės sintezės chemikas analitikas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis gamtos mokslų (chemijos studijų) krypties išsilavinimas, 3 metų laboratorinio darbo patirtis
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	211302	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VII
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	7
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Cheminių analizių atlikimas visiems organinės sintezės padalinyje gaminamiems produktams bei mišiniams; pagamintų produktų testavimas proceso metu		

VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)	
Organinių junginių analizė	Atlikti organinių junginių HPLC ir UV analizę.	
Modifikuotų nukleotidų mišinių gamyba pagal parengtą technologinę dokumentaciją	Pildyti gamybos dokumentaciją. Informuoti tiesioginį vadovą apie visas nestandartines situacijas, susijusias su tiesioginėmis funkcijomis.	
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos
Organinių junginių analizė	Atlikti organinių junginių HPLC ir UV analizę.	Numatyta testavimo metodika
Modifikuotų nukleotidų mišinių gamyba pagal parengtą technologinę dokumentaciją	Pildyti gamybos dokumentaciją.	
	Informuoti tiesioginį vadovą apie visas nestandartines situacijas, susijusias su tiesioginėmis funkcijomis.	

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamasi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu ar žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-15 lentelė. Profesinės veiklos *Chemikas (organinė chemija) (VII lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Chemikas (organinė chemija); organinės sintezės chemikas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis gamtos mokslų (chemijos studijų) krypties išsilavinimas, 3 metų laboratorinio darbo patirtis
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	211313	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VII
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	7
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Cheminių medžiagų laboratorinių tyrimų vykdymas ir valdymas		

VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)	
Organinės sintezės produktų gamyba	Atlikti reagentų sintezes. Ruošti sorbentus, prižiūrėti, saugoti, pakrauti chromatografines kolonas.	
	Atlikti chromatografinį gryninimą.	
	Atlikti frakcijų analizes. Paruošti komercinį ar tarpinį produktą ir perduoti jį į produktų formulavimo ar fasavimo padalinius.	
Organinės sintezės produktų gamybos proceso užtikrinimas ir palaikymas	Sėti reagentų likučius sandėlyje, laiku užsakyti tirpalus ir reagentus.	
	Prižiūrėti įrangą, užsakyti atsargines detales, registruoti gedimus.	
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos
Organinės sintezės produktų gamyba	Atlikti reagentų sintezes.	Sintezės metodika
	Ruošti sorbentus, prižiūrėti, saugoti, pakrauti chromatografines kolonas.	
	Atlikti chromatografinį gryninimą.	
	Atlikti frakcijų analizes.	
	Paruošti komercinį ar tarpinį produktą ir perduoti jį į produktų formulavimo ar fasavimo padalinius.	Darbo reglamentas
Organinės sintezės produktų gamybos proceso užtikrinimas ir palaikymas	Sėti reagentų likučius sandėlyje, laiku užsakyti tirpalus ir reagentus.	

	Prižiūrėti įrangą, užsakyti atsargines detales, registruoti gedimus.	

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpose, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbo saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-16 lentelė. Profesinės veiklos *Biochemijos inžinierius (VII lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Gamybos biotechnologas; aseptinės gamybos biotechnologas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis išsilavinimas, antrosios ir trečiosios pakopos kvalifikacinis laipsnis (gamtos mokslai, chemija, biologija)
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	214522	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VII
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	7
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Aseptinės gamybos organizavimas, dokumentacijos pildymas ir aseptinių produktų gamyba pagal Gerosios gamybos praktikos (GGP) sąlygas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Gamybos organizavimas	Organizuoti ir planuoti gamybos darbus.		
	Kontroliuoti gamybos darbų atlikimą.		
	Tinkamai ir laiku pildyti bei tikrinti gamybinių procesų dokumentaciją.		
Aseptinės gamybos organizavimas	Užtikrinti gaminamo produkto kokybės reikalavimus.		
	Organizuoti ir planuoti aseptinės produktų gamybos darbus.		
	Užtikrinti darbų atlikimą aseptinėmis sąlygomis.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Gamybos organizavimas	Organizuoti ir planuoti gamybos darbus.	Darbo reglamentas	
	Kontroliuoti gamybos darbų atlikimą.		
	Tinkamai ir laiku pildyti bei tikrinti		

	gamybinių procesų dokumentaciją.	
	Užtikrinti gaminamo produkto kokybės reikalavimus.	
	Organizuoti ir planuoti aseptinės produktų gamybos darbus.	
	Užtikrinti darbų atlikimą aseptinėmis sąlygomis.	
Aseptinės gamybos organizavimas		

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamasi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu ar žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojuamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-17 lentelė. Profesinės veiklos *Chemijos inžinierius (VII lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Chemijos inžinierius	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis gamtos mokslų (chemijos studijų) krypties išsilavinimas, 3 metų laboratorinio darbo patirtis
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	214523	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VII
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	7
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Cheminių medžiagų laboratorinių tyrimų vykdymas ir valdymas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Cheminių medžiagų laboratorinių tyrimų vykdymo užtikrinimas ir palaikymas	Tikrinti matavimo prietaisus ir jų kalibravimo žurnalus, laiku pateikti prietaisus patikrai.		
	Ruošti tyrimų instrukcijas ir mokyti personalą dirbti vadovaujantis jomis.		
	Pasirūpinti būtinomis darbui atlikti priemonėmis ir medžiagomis.		

	Organizuoti laboratorijos prietaisų remontą. Organizuoti laboratorijos aprūpinimą cheminėmis medžiagomis, ruošiant prekių užsakymus.	
Cheminių medžiagų laboratorinių tyrimų vykdymas	Kontroliuoti laboratorijos žurnalų pildymą.	
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos
Cheminių medžiagų laboratorinių tyrimų vykdymo užtikrinimas ir palaikymas	Tikrinti matavimo prietaisus ir jų kalibravimo žurnalus, laiku pateikti prietaisus patikrai	Darbo reglamentas
	Ruošti tyrimų instrukcijas ir mokyti personalą dirbti vadovaujantis jomis.	
	Pasirūpinti būtinomis darbui atlikti priemonėmis ir medžiagomis.	
	Organizuoti laboratorijos prietaisų remontą.	
	Organizuoti laboratorijos aprūpinimą cheminėmis medžiagomis, ruošiant prekių užsakymus.	Gaunamų medžiagų sertifikatų, saugos duomenų lapų tikrinimas
Cheminių medžiagų laboratorinių tyrimų vykdymas	Kontroliuoti laboratorijos žurnalų pildymą.	

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpose, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbo saugos reikalavimai: vadovaujamasi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu ar žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-18 lentelė. Profesinės veiklos *Cheminių tirpalų ruošėjas (VII lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Cheminių tirpalų ruošėjas; tirpalų gamybos technikas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis išsilavinimas, pirmosios pakopos kvalifikacinis laipsnis (gamtos mokslai, chemija)
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	813131	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VII
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	7
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Tirpalų gamyba		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Tirpalų gamyba	Tikrinti gamybos protokole pateiktų medžiagų kiekius.		
	Apskaičiuoti ir užsakyti reikalingas medžiagas.		
	Paruošti darbo vietą.		
	Gaminti tirpalus. Rengti ir pildyti gamybos dokumentaciją.		
Tirpalų kokybės tikrinimas ir analizė	Atlikti produkto fizikinių savybių matavimus. Organizuoti mėginių, skirtų tirpalo kokybinei ir funkicinei analizei, paėmimą ir perdavimą proceso kontrolės laboratorijai arba kitiems padaliniams.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Tirpalų gamyba	Tikrinti gamybos protokole pateiktų medžiagų kiekius.	Gamybos protokolas	
	Apskaičiuoti ir užsakyti reikalingas medžiagas.		
	Paruošti darbo vietą.		

	Gaminti tirpalus.	Medžiagų svėrimas, jų tirpinimas, reikiamos tirpalo pH reikšmės nutitravimas, tirpalų sterilus nufiltravimas
	Rengti ir pildyti gamybos dokumentaciją.	Darbo reglamentas
Tirpalų kokybės tikrinimas ir analizė	Atlikti produkto fizikinių savybių matavimus.	Tirpalo tankio, elektrinio laidumo matavimai
	Organizuoti mėginių, skirtų tirpalo kokybinei ir funkcinei analizei, paėmimą ir perdavimą proceso kontrolės laboratorijai arba kitiems padaliniams.	

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpose, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamasi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

Plastikų gamyba ir perdirbimas

IV-19 lentelė. Profesinės veiklos *Chemijos laborantas (IV lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Chemijos laborantas; chemikas laborantas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Vidurinis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	314113	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Žaliavų, tarpinių produktų, gaminamos produkcijos, vandens, nuotekų, dumblo, aplinkos oro ir išlakų iš stacionarių taršos šaltinių tyrimai, atliekami bendrovės nustatyta tvarka; ataskaitų ir darbo žurnalų pildymas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Laboratoriniai tyrimai	Laiku ir kokybiškai atlikti laboratorinius tyrimus ir kitus su tyrimais susijusius veiksmus. Atlikti vadovo nurodytų prietaisų kalibravimo ir derinimo darbus.		
	Vykdėti cheminių medžiagų, darbo priemonių, saugos darbe priemonių apskaitą, užtikrinti jų saugų laikymą ir tinkamą ženklimą.		
Bendrovėje integruotų kokybės ir aplinkosaugos vadybos sistemų reikalavimai	Laikytis vidaus darbo tvarkos, darbų saugos, priešgaisrinės saugos, elektrosaugos, higienos reikalavimų.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Laboratoriniai tyrimai	Laiku ir kokybiškai atlikti laboratorinius tyrimus ir kitus su tyrimais susijusius veiksmus.	Dokumentas „Laboratorijos darbuotojų tyrimų ir darbų atlikimas pagal pareigas ir darbo grafiką“	

	Atlikti vadovo nurodytų prietaisų kalibravimo ir derinimo darbus.	Informacijos apie kuriojamų įrenginių veikimo nukrypimus ir (arba) sutrikimus pateikimas
	Vykdyti cheminių medžiagų, darbo priemonių, saugos darbe priemonių apskaitą, užtikrinti jų saugų laikymą ir tinkamą ženklumą.	Bendrovės nustatyta tvarka ir LR teisės aktai
Bendrovėje integruotų kokybės ir aplinkosaugos vadybos sistemų reikalavimai	Laikytis vidaus darbo tvarkos, darbų saugos, priešgaisrinės saugos, elektros saugos, higienos reikalavimų.	Darbų vykdymas pagal instrukcijas, procedūras, nuostatus

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamosi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-20 lentelė. Profesinės veiklos *Plastikinių gaminių mašinų operatorius (IV lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Plastikinių gaminių mašinų operatorius; gamybos operatorius	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Vidurinis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	814214	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Priskirtų įrenginių, sistemų valdymas ir priežiūra; saugaus įrenginių darbo, stabilios kokybiško produkto gamybos užtikrinimas, vadovaujantis instrukcijomis, procedūromis, darbo tvarkomis ir procesų valdymo sistemos (PVS) operatoriaus pateikta informacija		

VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)	
Žaliavų iškrovimas	Prižiūrėti žaliavų iškrovimo technologinę įrangą. Paruošti priedus.	
	Valdyti ir prižiūrėti granuliavimo sistemos įrenginius.	
	Valdyti atliekų šalinimo procesus.	
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos
Žaliavų iškrovimas	Prižiūrėti žaliavų iškrovimo technologinę įrangą.	Instrukcijos ir darbo reglamentas
	Paruošti priedus.	Prižiūrėti priedų paruošimo technologinę įrangą; valdyti ir prižiūrėti nenutrūkstamos polikondensacijos technologinio proceso įrenginius.
	Valdyti ir prižiūrėti granuliavimo sistemos įrenginius.	Valdyti ir prižiūrėti kietosios fazės polikondensacijos technologinio proceso įrenginius.
	Valdyti atliekų šalinimo procesus.	Valdyti ir prižiūrėti lakiųjų organinių junginių iš technologinių nuotekų atskyrimo ir sudeginimo technologinio proceso įrenginius.

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpose, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamasi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamas egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-26 lentelė. Profesinės veiklos *Plastikų ekstruzijos mašinų operatorius (IV lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	22. Guminių ir plastikinių gaminių gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Plastikų ekstruzijos mašinų operatorius	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Vidurinis išsilavinimas (ekstruderio operatorius turi išmanyti įvairių medžiagų technologinį ekstruzijos režimą, jo reguliavimo taisykles; žaliavų ir produkcijos savybes, joms keliamus reikalavimus; mašinos derinimo pagal nustatytus parametrus principus)
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal	814207	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4

SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)		
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Plastikų ekstruzijos mašinos valdymas; darbas prie plėvelės pūtimo įrenginio	
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)	
Ekstruzijos mašinos darbo priežiūra	Derinti ekstruderio parametrus, ruošti kompoziciją (masę). Sumontuoti presavimo formas.	
	Kontroliniais matavimo prietaisais stebėti technologinį spaudimo režimą, mašinos agregatų sinchroninį darbą, kontroliuoti gaminio kokybę.	
	Užtikrinti gaminamos produkcijos kokybę ir technologinio proceso parametrų kontrolę.	
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos
Ekstruzijos mašinos darbo priežiūra	Derinti ekstruderio parametrus, ruošti kompoziciją (masę).	Technologinis reglamentas
	Sumontuoti presavimo formas.	Technologinis reglamentas
	Kontroliniais matavimo prietaisais stebėti technologinį spaudimo režimą, mašinos agregatų sinchroninį darbą, kontroliuoti gaminio kokybę.	Atitiktis pavyzdžiams
	Užtikrinti gaminamos produkcijos kokybę ir technologinio proceso parametrų kontrolę.	Technologinis reglamentas

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-27 lentelė. Profesinės veiklos *Plastikų liejimo mašinų operatorius (IV lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	22. Guminių ir plastikinių gaminių gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Plastikų slėginio liejimo mašinų operatorius	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Vidurinis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	814211	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Plastiko slėginio liejimo mašinos valdymas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Tiesioginio presavimo mašinos darbo priežiūra	Atlikti pakrovimo ir iškrovimo darbus.		
	Sumontuoti presavimo formas.		
	Palaikyti optimalius gamybos procesų parametrus.		
	Užtikrinti gaminamos produkcijos kokybę ir technologinio proceso parametrų kontrolę.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Tiesioginio presavimo mašinos darbo priežiūra	Atlikti pakrovimo ir iškrovimo darbus.	Technologinis reglamentas	
	Sumontuoti presavimo formas.	Technologinis reglamentas	
	Palaikyti optimalius gamybos procesų parametrus.	Vožtuvų stebėjimas; svirčių valdymas	
	Užtikrinti gaminamos produkcijos kokybę	Technologinis reglamentas	

	ir technologinio proceso parametrų kontrolę.	

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamasi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-28 lentelė. Profesinės veiklos *Stiklo plastiko formuotojas (IV lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	22. Guminių ir plastikinių gaminių gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Stiklo plastiko formuotojas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Vidurinis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	814212	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Rankinio klojimo arba vakuuminio formavimo būdu gaminami gaminiai (pramoginiai laivai, vandenvaļos įranga, kiti gaminiai)		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Gamybai reikalingų medžiagų paruošimas	Sukomplektuoti ir parengti darbui neaustines medžiagas, gelkautus, gruntus, kietiklius ir kitus priedus. Atlikti formavimo darbus.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Gamybai reikalingų medžiagų paruošimas	Sukomplektuoti ir parengti darbui neaustines medžiagas, gelkautus, gruntus, kietiklius ir kitus priedus.	Darbo brėžiniai ir procedūrų aprašymai	
	Atlikti formavimo darbus.	Formavimui skirtų medžiagų suklijavimas sluoksniais arba išpurškimas formose	

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-29 lentelė. Profesinės veiklos *Vyriausiasis technologas (VI lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Vyriausiasis technologas; tyrimų ir technologijų vadovas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	132107	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VI
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	6
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Gamybos procesą reglamentuojančių standartų diegimo, priežiūros ir tobulinimo kontrolė; technologinių žinių sklaidos kontrolė (mokymų medžiagos rengimas, dėstymas, žinių patikrinimas); gamybos, tyrimų, technologinės plėtros procesų priežiūra		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Skyriaus vadovo veiklos sritys	Nustatyti skyriaus veiklos kryptis, išteklių poreikį, sudaryti kontrolinius planus.		
	Kuruoti ir atlikti veiklos grėsmių analizę.		
	Dirbti projektų valdymo grupėse.		
Veiklos sritys	Valdyti personalo darbą.		
	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
	Skyriaus vadovo veiklos sritys	Nustatyti skyriaus veiklos kryptis, išteklių poreikį, sudaryti kontrolinius planus.	
	Kuruoti ir atlikti veiklos grėsmių analizę.	Darbuotojų veiklos koordinavimas ir vertinimas, darbų paskirstymas ir paskyrimas; išteklių (įrankių, darbo priemonių, informacijos) darbuotojams suteikimas	
	Dirbti projektų valdymo grupėse.	Grėsmių mažinimo arba šalinimo prevencinių priemonių įgyvendinimas; įmonėje taikomų integruotų vadybos sistemų reikalavimų palaikymas	
		Tyrimų ir technologinės plėtros kuravimas	

	Valdyti personalo darbą.	Atostogų grafikų, darbo apskaitos žiniaraščių ir panašių dokumentų rengimas

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI *(nurodykite 5–6 svarbiausius)*

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamasi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-30 lentelė. Profesinės veiklos *Chemikas-tyrėjas (VI lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Chemikas-tyrėjas; chemikas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	211301	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VI
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	6
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Laboratorinės produktų sintezės atlikimas, šių produktų fizikinių ir cheminių savybių nustatymas, ataskaitų pateikimas; naujų sistemų produkcijos receptų kūrimas, esamų modernizavimas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Laboratoriniai tyrimai	Laiku ir kokybiškai atlikti įvairaus sudėtingumo laboratorinius tyrimus ir kitus su tyrimais susijusius veiksmus. Ruošti naujų produktų tyrimo metodikų ir procedūrų aprašymus, pateikti informaciją laboratorijos darbuotojams.		
	Teikti pasiūlymus ir rekomendacijas MTEP vadovui dėl darbo kokybės ir sąlygų gerinimo.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Laboratoriniai tyrimai	Laiku ir kokybiškai atlikti įvairaus sudėtingumo laboratorinius tyrimus ir kitus su tyrimais susijusius veiksmus.	Laboratoriniai tyrimai	
	Ruošti naujų produktų tyrimo	Procedūrų aprašymai	

metodikų ir procedūrų aprašymus, pateikti informaciją laboratorijos darbuotojams.	
Teikti pasiūlymus ir rekomendacijas MTEP vadovui dėl darbo kokybės ir sąlygų gerinimo.	

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbo saugos reikalavimai: vadovaujantis teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-31 lentelė. Profesinės veiklos *Gamybos inžinierius (VI lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Gamybos inžinierius; procesų inžinierius	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	214136	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VI
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	6
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Paskirtų projektų valdymas; gamybos darbuotojų kvalifikacijos kėlimo užtikrinimas; pamainos gamybos personalo mokymas stažuoti ar kvalifikacijos kėlimo metu, įgytų žinių tikrinimas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Vadovavimas stažuoti, praktikų, kvalifikacijos kėlimo metu	Vykdėti priskirtų asmenų mokymus pagal nustatytus reikalavimus ir tikrinti žinias.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Vadovavimas stažuoti, praktikų, kvalifikacijos kėlimo metu	Vykdyti priskirtų asmenų mokymus pagal nustatytus reikalavimus ir tikrinti žinias.	Atliktų darbų kokybės vertinimas; priskirtų darbuotojų testavimas; naujų mokymo programų rengimas	

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-32 lentelė. Profesinės veiklos *Polimerų technologas (VI lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Polimerų technologas; technologas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	214515	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VI
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	6
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Gamybos procesą reglamentuojančių standartų diegimas, priežiūra ir tobulinimas; papildoma funkcija – mokymų medžiagos rengimas, dėstymas, žinių tikrinimas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Gamybos procesą reglamentuojančių standartų diegimas ir gamybos proceso tobulinimas	Rinkti, analizuoti ir pateikti suinteresuotoms įmonės tarnyboms reikalingą informaciją, susijusią su gamybos procesu.		
	Identifikuoti galimas veiklos rizikas ir vykdyti veiklą, susijusią su rizikų valdymu, problemų sprendimu, projektų įgyvendinimu.		
	Rengti mokymų medžiagą, susijusią su gamybos procesais, mokyti darbuotojus ir tikrinti jų žinias.		
Kokybės standartų kontrolė	Laikytis bendrovėje integruotų kokybės ir aplinkosaugos vadybos sistemų reikalavimų.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Gamybos procesą reglamentuojančių standartų diegimas ir gamybos proceso tobulinimas.	Rinkti, analizuoti ir pateikti suinteresuotoms įmonės tarnyboms reikalingą informaciją, susijusią su gamybos procesu.	Procedūrų ir technologinių parametrų analizė	

	Identifikuoti galimas veiklos rizikas ir vykdyti veiklą, susijusią su rizikų valdymu, problemų sprendimu, projektų įgyvendinimu.	Procedūrų ir technologinių parametrų analizė
	Rengti mokymų medžiagą, susijusią su gamybos procesais, mokyti darbuotojus ir tikrinti jų žinias.	Kompiuterinės priemonės
Kokybės standartų kontrolė	Laikytis bendrovėje integruotų kokybės ir aplinkosaugos vadybos sistemų reikalavimų.	Dalyvavimas aptarimuose, pasiūlymų teikimas

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-21 lentelė. Profesinės veiklos *Chemijos inžinierius (VI lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Chemijos inžinierius; inžinierius chemikas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	214523	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VI
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	6
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Įvairaus sudėtingumo tyrimų atlikimas ir pamainos darbo laboratorijoje planavimas ir organizavimas		

VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)	
Laboratorinių tyrimų organizavimas	Planuoti ir organizuoti pamainos darbą laboratorijoje. Pamainos metu įforminti dokumentus, būtinus atliekant laboratorijos procedūras.	
	Administruoti tyrimus.	
Pamainos darbo planavimas ir organizavimas, darbų paskirstymas pavaldiems darbuotojams ir kontrolė	Priimti optimalius sprendimus dėl tyrimų.	
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos
Laboratorinių tyrimų organizavimas	Planuoti ir organizuoti pamainos darbą laboratorijoje.	Užduočių paskirstymas
	Pamainos metu įforminti dokumentus, būtinus atliekant laboratorijos procedūras.	Įmonės procedūrų aprašymai
	Administruoti tyrimus.	Dokumentų rengimas leidimams laboratorijos veiklai ir tyrimams vykdyti.
Pamainos darbo planavimas ir organizavimas, darbų paskirstymas pavaldiems darbuotojams ir kontrolė	Priimti optimalius sprendimus dėl tyrimų.	Tyrimų atlikimas, kartojimas, papildomas įrangos kalibravimas ir patikra, metodikos parinkimas

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-22 lentelė. Profesinės veiklos *Kokybės inžinierius (VI lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Kokybės inžinierius; kokybės ir aplinkosaugos vadybininkas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	214524	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VI
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	6
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Integruotos kokybės ir aplinkosaugos sistemos įgyvendinimas ir kontrolė įmonėje		

VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)	
Integruotos kokybės ir aplinkosaugos sistemos įgyvendinimas ir kontrolė įmonėje	Užtikrinti, kad įmonės veikla atitiktų Bendrovės kokybės ir aplinkosaugos vadovo reikalavimus.	
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos
Integruotos kokybės ir aplinkosaugos sistemos įgyvendinimas ir kontrolė įmonėje	Užtikrinti, kad įmonės veikla atitiktų Bendrovės kokybės ir aplinkosaugos vadovo reikalavimus.	Bendrovės kokybės ir aplinkosaugos vadove išvardyti reikalavimai ir procedūros

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpose, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamosi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-23 lentelė. Profesinės veiklos *Cheminio apdorojimo įrenginio operatorius (VI lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	20. Chemikalų ir chemijos produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Cheminio apdorojimo įrenginio operatorius; cheminio ir panašaus apdorojimo įrenginio operatorius; paskirstytosios valdymo sistemos (PVS) operatorius	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	313301	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VI
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	6
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Polimerizacijos procesų, katilinių darbo, lakiųjų organinių junginių šalinimo iš technologinių nuotekų kontrolė ir valdymas; saugaus įrenginių darbo ir stabilios produkto gamybos užtikrinimas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Technologinių parametrų priežiūra gamybos proceso metu	Palaikyti, koreguoti arba keisti gamybos technologinius parametrus, kai keičiamas gaminamas produktas ir gamybos linijų našumas; įrenginiai yra stabdomi planiniam patikrinimui, remonto darbams, kai reikia operatyviai normalizuoti įrenginio darbą		

Dirbant įprastu režimu ir incidentų atvejais perduoti informaciją laikantis procedūrų.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos
Technologinių parametrų priežiūra gamybos proceso metu	Palaikyti, koreguoti arba keisti gamybos technologinius parametrus, kai keičiamas gaminamas produktas ir gamybos linijų našumas; įrenginiai yra stabdomi planiniam patikrinimui, remonto darbams, kai reikia operatyviai normalizuoti įrenginio darbą	Instrukcijos, procedūros, vadovo nurodymai, laboratorinės kontrolės rezultatai
	Dirbant įprastu režimu ir incidentų atvejais perduoti informaciją laikantis procedūrų.	Tiesioginio vadovo nurodymų vykdymas; informacijos apie kuriojamo technologinio proceso nukrypimus pateikimas pamainos vadovui, aptarnaujančiajam personalui; nurodytos techninės dokumentacijos pildymas

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamasi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

Mineralinių medžiagų gaminių gamyba

IV-24 lentelė. Profesinės veiklos *Cemento gamybos įrenginio operatorius (IV lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	23. Kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Cemento gamybos įrenginio operatorius; cemento malūnų operatorius	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Vidurinis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	813115	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Sukamosios krosnies, šaldytuvo, kalcinatoriaus, šilumokaičio bokšto, įkrovos silosinės, plaktukinio trupintuvo, žaliavų malūno ir pagalbinių įrenginių valdymas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Cemento malimo įrenginio darbo užtikrinimas	Vykdėti cemento malimo proceso valdymo procedūras ir darbo instrukcijų reikalavimus.		
	Užtikrinti technologinį cemento malūnų darbo režimą su mažiausiomis elektros energijos sąnaudomis.		
	Gaminti cementą, kurio kokybė turi atitikti kokybės vadybos sistemos reikalavimus.		
	Sistemiškai sekti malūnų ir separatorių matavimo prietaisų rodmenis ir pastebėti nukrypimus.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Cemento malimo įrenginio darbo užtikrinimas	Vykdyti cemento malimo proceso valdymo procedūras ir darbo instrukcijų reikalavimus.	Technologinis reglamentas	
	Užtikrinti technologinį cemento malūnų	Technologinis reglamentas	

darbo režimą su mažiausiomis elektros energijos sąnaudomis.	
Gaminti cementą, kurio kokybė turi atitikti Kokybės vadybos sistemos reikalavimus.	Technologinis reglamentas
Sistemingai sekti malūnų ir separatorių matavimo prietaisų rodmenis ir pastebėti nukrypimus.	Pareigybės aprašyme numatytų procedūrų vykdymas

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis, esant įvairiai aplinkos temperatūrai.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamosi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-25 lentelė. Profesinės veiklos *Chemikas (analizinė chemija) (IV lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	23. Kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Chemikas (analizinė chemija); chemikas analitikas	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Vidurinis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	211302	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Bandinių cheminė analizė		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Bandinių paruošimas cheminei analizei; jų saugojimas, registravimas ir utilizavimas pagal normatyvinius dokumentus ar užsakymo bandymams reikalavimus	Vadovaujantis techninės priežiūros planu prižiūrėti įrenginius pagal savo kompetenciją, juos saugoti ir naudoti pagal paskirtį. Laikytis teisės aktų reikalavimų ir procedūrų.		

	Pildyti pirkinių sąrašus ir informuoti vyresnįjį chemiką analitiką apie pirkinių poreikį.	
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos
Bandinių paruošimas cheminei analizei; jų saugojimas, registravimas ir utilizavimas pagal normatyvinius dokumentus ar užsakymo bandymams reikalavimus	Vadovaujantis techninės priežiūros planu prižiūrėti įrenginius pagal savo kompetenciją, juos saugoti ir naudoti pagal paskirtį.	Technologinis reglamentas
	Laikytis teisės aktų reikalavimų ir procedūrų.	LR Cheminių medžiagų ir preparatų įstatymas; sandėliavimo taisyklės (įmonės); cheminių medžiagų registravimas; tirpalų ruošimas; tinkamo jų saugojimo ir utilizavimo užtikrinimas
	Pildyti pirkinių sąrašus ir informuoti vyresnįjį chemiką analitiką apie pirkinių poreikį.	Darbo reglamentas

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis, esant įvairiai aplinkos temperatūrai.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-38 lentelė. Profesinės veiklos *Butelių gamybos mašinų operatorius (IV lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	23. Kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Butelių gamybos mašinų operatorius; stiklo gamybos mašinų operatorius	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Vidurinis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	818120	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Stiklo gaminių gamybos linijos valdymas		

VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)	
Automatizuotų mašinų darbo kontrolė	Palaikyti optimalius gamybos procesų parametrus. Aprūpinti mašinas reikiamomis medžiagomis.	
	Valdyti butelių gamybos mašinas (butelių formavimo, plonasienių butelių gamybos mašinas ir pan.) ir kontroliuoti jų darbą; taisyti nedidelius jų gedimus.	
	Tikrinti gaminių kokybę.	
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos
Automatizuotų mašinų darbo kontrolė	Palaikyti optimalius gamybos procesų parametrus.	Butelių gamybos mašinų veikimo patikra (temperatūros svyravimų, įkrovos tolygumo stebėjimas)
	Aprūpinti mašinas reikiamomis medžiagomis.	Butelių gamybai reikalingų medžiagų kiekio apskaičiavimas
	Valdyti butelių gamybos mašinas (butelių formavimo, plonasienių butelių gamybos mašinas ir pan.) ir kontroliuoti jų darbą; taisyti nedidelius jų gedimus.	Darbo reglamentas
	Tikrinti gaminių kokybę.	Butelių (žalio stiklo, rudo stiklo ir pan.) apžiūra, siekiant nustatyti, ar jie pagaminti kokybiškai

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis, esant įvairiai aplinkos temperatūrai.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-26 lentelė. Profesinės veiklos *Degimo krosnies operatorius (IV lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	23. Kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Degimo krosnies operatorius; cheminėje ir panašioje technologijoje naudojamos degimo krosnies operatorius	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Vidurinis išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	813110	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	IV
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	4
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Degimo krosnies gaminant klinkerį valdymas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Technologinio proceso valdymas, išlaikant visus parametrus pagal normas	Užtikrinti reikiamų fizikinių parametrų įkrovą.		
	Išdegti reikiamų cheminių ir fizikinių parametrų klinkerį.		
	Atlikti avarinį įrenginių stabdymą.		
	Užtikrinti maksimalų krosnies darbo našumą su mažiausiomis kuro sąnaudomis.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Technologinio proceso valdymas, išlaikant visus parametrus pagal normas	Užtikrinti reikiamų fizikinių parametrų įkrovą.	Technologinis reglamentas	
	Išdegti reikiamų cheminių ir fizikinių parametrų klinkerį.	Technologinis reglamentas	
	Atlikti avarinį įrengimų stabdymą.	Technologinis reglamentas	

	Užtikrinti maksimalų krosnies darbo našumą su mažiausiomis kuro sąnaudomis.	

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis jo organizavimo požiūriu (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis, esant įvairiai aplinkos temperatūrai.

Darbo saugos reikalavimai: vadovaujamosi teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

IV-40 lentelė. Profesinės veiklos *Gamybos inžinierius (VI lygis)* analizės duomenys

SEKTORIUS (kodas pagal EVRK2)	23. Kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba		
PAREIGYBĖ (nurodomas pareigybės ar kelių pareigybių (jei aptinkamos pagal funkcijas panašios) pavadinimas)	Gamybos inžinierius; gamybos proceso koordinatorius	Reikalaujama kvalifikacija (nurodomi darbdavio nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai darbuotojui, einančiam šias pareigas)	Aukštasis technologijų mokslų krypties išsilavinimas
Profesijos kodas pagal LPK (nurodomas profesijos pogrupis (pogrupiai) (keturženklis kodas), kodas pagal SODROS sistemoje įregistruotą šią pareigybę atitinkančią profesiją)	214136	Kvalifikacijos lygmuo pagal LTKS (nurodoma, jei žinoma)	VI
		Kvalifikacijos lygmuo pagal EKS (nurodoma, jei žinoma)	6
Veiklos objektas (aprašoma, kas gaminama, kas kuriama veikloje, kokios paslaugos teikiamos ir pan.)	Optimalių gamybos linijos darbo parametrų nustatymas ir užtikrinimas, jų reguliavimas bei produktų kokybės tobulinimas		
VEIKLOS SRITYS (nurodomos pagrindinės veiklos sritys, išskirtos pagal proceso logiką)	VEIKLOS UŽDAVINIAI (nurodomos pagrindinės darbinės funkcijos)		
Gamybos proceso planavimas ir organizavimas	Nustatyti naujų produktų gamybos parametrus.		
	Vertinti gamybos technologijų ir įrenginių tinkamumą bei panaudojimo galimybes.		
	Koordinuoti gamybos techninių projektų planavimą, organizavimą ir įgyvendinimą.		
	Mokyti ir atestuoti gamybos linijų darbuotojus.		
Veiklos sritys	Kompetencijos	Kompetencijos ribos	
Gamybos proceso planavimas ir organizavimas	Nustatyti naujų produktų gamybos parametrus.	Reikiamų parametrų naujiems produktams gaminti nustatymas; kokybės rezultatų tikrinimas	
	Vertinti gamybos technologijų ir įrenginių tinkamumą bei panaudojimo galimybes.	Gamybos meistrų atliktų pamainos perdavimo žurnalo įrašų peržiūra; rytinių pasitarimų rengimas; gamybinių rodiklių kontrolė, jų analizavimas ir, esant reikalui, pasiūlymų teikimas, sprendimų priėmimas	

Koordinuoti gamybos techninių projektų planavimą, organizavimą ir įgyvendinimą.	Pamainų personalo darbo kontrolė pagal technologines instrukcijas, konsultavimas, pagalba parenkant optimalius linijos valdymo parametrus; įrašų apie siūlomus pakeitimus atlikimas gamybos meistrų žurnale, atsakingų darbuotojų bei gamybos direktoriaus informavimas elektroniniu paštu; gamybos linijos nesklandumų vertinimas, pasiūlymų dėl jų geriausio šalinimo būdo bei prevencijos teikimas, siekiant išvengti jų ateityje; savaitinių profilaktikos valymo darbų kokybės kontrolė, įrangos patikimumo ir paruošimo darbui užtikrinimas
Mokyti ir atestuoti gamybos linijų darbuotojus.	Technologinių mokymų linijos personalui rengimas; dalyvavimas komisijoje atestuojant darbuotojus

PAGRINDINIAI VEIKLOJE BŪTINI BENDRIEJI GEBĖJIMAI (nurodykite 5–6 svarbiausius)

1.	Pareigingumas, atsakingumas
2.	Gebėjimas įvertinti ir kontroliuoti ypatingas ar ekstremalias situacijas; greitas reagavimas į tam tikras ekstremalias situacijas
3.	Skaitmeninis raštingumas
4.	Kruopštumas
5.	Punktualumas

KITA INFORMACIJA APIE PAREIGYBĘ

Reikalavimai (apribojimai) sveikatai: nėra.

Specialieji reikalavimai: nėra.

Darbo pobūdis pagal jo organizavimo būdą (individualus, komandinis ir pan.): komandinis.

Darbo aplinka: darbas uždaroje patalpoje, su įvairiomis cheminėmis medžiagomis, esant įvairiai aplinkos temperatūrai.

Darbų saugos reikalavimai: vadovaujamas teisės aktais ir įmonės vidiniais dokumentais.

Pagrindinės darbo priemonės: chemijos pramonės gamybos įrenginiai.

Per ateinančius penkerius metus prognozuojami profesinės veiklos turinio pokyčiai (naujos technologijos, žinios, su jomis susijusios ateities kompetencijos, kvalifikacijos): gamybos procesų automatizavimas ir robotizavimas, gamybos procesų valdymas internetu – šie procesai mažina rutininių darbo procesų ir įrenginių valdymo operacijų apimtį, tačiau tuo pat metu ir didina pajėgumus.

Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai: įgytos žinios vertinamos egzaminuojant raštu arba žodžiu, pateikiant tam tikras užduotis; praktiniai įgūdžiai vertinami atliekant profesiniame standarte nurodytus veiklos uždavinius realioje arba imituojamoje darbo vietoje, vertinamajam komentuojant ir aiškinant veiklos atlikimą ir pasirinktus atlikimo būdus, technologijas bei priemones. Pagrindiniai vertinimo kriterijai yra veiklos uždavinio atlikimo taisyklingumas, darbo rezultato kokybė, darbo našumas (atlikimo greitis), savarankiškumas atliekant uždavinį.

1 priedas. Chemijos ir susijusių sričių profesijų sąrašas pagal LPK

211303	Korozijos chemikas	432306	Dujų vamzdinių dispečeris	814213	Plastikų formavimo mašinų operatorius	214521	Biofizikos ir chemijos inžinierius
211304	Kristalografijos chemikas	432307	Naftos vamzdinių dispečeris	814214	Plastikinių gaminių mašinų operatorius	214522	Biochemijos inžinierius
211305	Ploviklių chemikas	723308	Plastikinių gaminių gamybos mašinų ir automatinų linijų derintojas	814215	Plastikų gamybos mašinų operatorius	214526	Naftos perdirbimo inžinierius
211306	Dažiklių chemikas	723375	Dujų ir skysčių kontrolės įrangos defektoskopininkas	814216	Plastikų liejikas	214525	Mokslo darbuotojas (chemijos inžinerija, cheminė technologija)
211307	Maisto pramonės chemikas	723377	Stiklo formavimo mašinų derintojas	814217	Plastikinių gaminių apdorotojas	214515	Polimerų technologas
211308	Stiklo chemikas	723373	Dujų balionų bandytojas	814218	Plastikų aplydymo mašinų operatorius	214523	Chemijos inžinierius
211310	Odų chemikas	723366	Garų ir dujų turbinų įrangos remonto šaltkalvis	814219	Plastikų drožimo staklių operatorius	214508	Cheminės inžinerijos technologas
211311	Metalurgijos chemikas	814201	Plastikų poliravimo mašinų operatorius	814220	Plastikinių gaminių presuojamojo formavimo mašinų operatorius	214507	Cheminių procesų technologas
211312	Chemikas (branduolinė chemija)	814202	Plastikų raižymo mašinų operatorius	932915	Dujų balionų pildytojas	214905	Darbo saugos inžinierius
211314	Dažų chemikas	814203	Plastikinių gaminių liejimo mašinų operatorius	932918	Dujų balionų priėmėjas	252908	Mokslo darbuotojas (kitos kompiuterijos sritys)
211315	Naftos perdirbimo chemikas	814204	Plastikų pjaustymo mašinų operatorius	933309	Žaliavų, gaminių, cheminių medžiagų ir gamybinių atliekų nešikas	311102	Chemijos technikas
211316	Farmacijos pramonės chemikas	814205	Plastikų gręžimo mašinų operatorius	214111	Keramikos gamybos technologas	313301	Cheminio ir panašaus apdorojimo įrenginio operatorius
211317	Chemikas (fizikinė chemija)	814206	Plastikų ėsdinimo mašinų operatorius	214112	Stiklo gamybos technologas	313302	Cheminėje ir panašioje technologijoje naudojamo šiluminio apdorojimo įrenginio operatorius
211318	Plastikų chemikas	814207	Plastikų ekstruzijos mašinų operatorius	214110	Cemento gamybos technologas	313303	Cheminėje ir panašioje technologijoje naudojamo maišytuvo operatorius
211321	Gumos chemikas	814208	Plastikinių gaminių gamybos mašinų operatorius	214501	Cheminės technologijos specialistas	313304	Cheminė ir panašių medžiagų filtravimo preso operatorius
211322	Tekstilės chemikas	814209	Plastikų apdailos mašinų operatorius	214502	Cheminės technologijos inžinierius	313305	Naftos telkinių dehidratavimo įrenginių operatorius
211323	Kristalografas	814210	Plastikų šlifavimo mašinų operatorius	214503	Naftos ir gamtinių dujų chemijos technologas		
211324	Chemikas (organinė metalų chemija)	814211	Plastikų slėginio liejimo (įpurškiamojo presavimo) mašinų operatorius	214504	Gamtinių dujų gavybos ir paskirstymo inžinierius		
211326	Mokslo darbuotojas (chemija)	814212	Plastikų laminavimo mašinų operatorius	214505	Naftos inžinierius		
211301	Chemikas			214509	Pluošto technologas		
211302	Chemikas (analizinė chemija)			214512	Dažų technologas		
211309	Chemikas (neorganinė chemija)			214514	Plastikų technologas		
211313	Chemikas (organinė chemija)			214516	Gumos technologas		
211320	Kokybės kontrolės chemikas						
211319	Polimerų chemikas						
214411	Dujų turbinų inžinierius						
214444	Cheminės radiacinės saugos inžinierius inspektorius						
242101	Gamybos metodų inžinierius						
432110	Naftos produktų, cheminių reagentų ir chemikalų sandėlininkas						

313306	Cheminių ir panašių medžiagų sraigtinio preso operatorius	813114	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamo kalcinatoriaus operatorius	813129	Cheminiėje technologijoje naudojamo (išskyrus naftos ir gamtinių dujų) reaktoriaus-konverterio operatorius	813167	Halogeno dujų gamybos mašinų operatorius
313307	Cheminių ir panašių medžiagų ekstraktoriaus operatorius					813168	Vandenilio dujų gamybos mašinų operatorius
313309	Cheminių ir panašių medžiagų sijosimo įrenginio operatorius	813116	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamos virimo įrangos operatorius	813130	Cheminiėje technologijoje naudojamo (išskyrus naftos ir gamtinių dujų) reaktoriaus operatorius	813171	Cheminių ir panašių medžiagų plovimo mašinų operatorius
313310	Žalios naftos valymo įrenginio operatorius	813118	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamo katilo-virintuvo operatorius			813109	Cemento degimo krosnies operatorius
313312	Cheminiėje technologijoje naudojamo (išskyrus naftos ir gamtinių dujų) garintuvo operatorius	813121	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamo išcentrinio separatoriaus operatorius	813132	Cheminių reagentų paruošimo aparatininkas	813115	Cemento gamybos įrenginio operatorius
313314	Chemikalų balinimo aparato operatorius			813138	Akmens anglių dujų gamybos mašinos operatorius	813117	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamo džiovintuvo operatorius
313316	Galvaninių elementų cheminio apdorojimo įrenginio operatorius	813122	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamo filtro operatorius	813141	Sintetinio pluošto gamybos mašinos operatorius	813133	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamo vakuuminio aparato (išskyrus naftos ir gamtinių dujų) operatorius
813101	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamų mašinų paruošimo operatorius	813123	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamo separatoriaus operatorius	813148	Akmens anglių dujų retortos operatorius	813105	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamų maišymo mašinų operatorius
813108	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamų krosnių operatorius	813124	Cheminiėje technologijoje naudojamo (išskyrus naftos ir gamtinių dujų) konverterio operatorius	813154	Ploviklių gamybos mašinų operatorius	813103	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamų malimo mašinų operatorius
813110	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamos degimo krosnies operatorius			813155	Farmacijos gaminių gamybos mašinų operatorius	813106	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamų purškimo [pulverizavimo] mašinų operatorius
813111	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamo autoklavo operatorius	813125	Periodinio veikimo distiliatoriaus (cheminių procesų, išskyrus naftos ir gamtinių dujų) operatorius	813156	Tualetų reikmenų gamybos mašinų operatorius	813102	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamų smulkintuvų operatorius
813112	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamo katilo operatorius	813126	Tolydžio veikimo distiliatoriaus (cheminių procesų, išskyrus naftos ir gamtinių dujų) operatorius	813157	Kvepalų distiliavimo įrangos operatorius	813104	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamų trupinimo mašinų operatorius
813113	Cheminiėje ir panašioje technologijoje naudojamos	813127	Terpentino distiliatoriaus operatorius	813158	Farmacijos gaminių ir tualetų reikmenų granuliavimo įrangos operatorius		
		813128	Medienos sausojo distiliavimo	813159	Tualetų reikmenų formavimo įrangos operatorius		
				813160	Kvepalų distiliatoriaus operatorius		
				813166	Chloro dujų gamybos mašinų operatorius		

813107	Cheminėje ir panašioje technologijoje naudojamų trupintuvų operatorius	232040	Cheminų medžiagų ir procesų mokytojas	313404	Išvalytos naftos ir gamtinių dujų distiliatoriaus operatorius	731404	Keramikos dažytojas panardinimo būdu
		232044	Gaminių iš medienos, popieriaus, plastikų, stiklo gamybos mokytojas	313405	Naftos ir gamtinių dujų siurblinės operatorius	731501	Stiklo lenkėjas
813131	Cheminų tirpalų ruošėjas			313406	Naftos ir gamtinių dujų perdirbimo įmonės operatorius	731502	Stiklo virėjas
813153	Cheminės analizės laborantas	232067	Aplinkosaugos mokytojas			731503	Mokslinių ir laboratorinių priemonių stiklo pūtėjas
813146	Dujų suskystinimo įrenginio operatorius	232070	Profesinės sveikatos ir darbo saugos mokytojas	313407	Išvalytos naftos ir gamtinių dujų distiliatoriaus siurblio operatorius	731513	Stiklo liejikas
813145	Trąšų gamybos įrenginio operatorius	233022	Chemijos mokytojas			731516	Stiklapūtys
813140	Trąšų gamybos mašinos operatorius	242207	Ministro padėjėjas	313408	Sieros iš išvalytos naftos ir gamtinių dujų šalinimo įrenginio operatorius	731604	Stiklo ės dintojas (ofortistas)
213138	Mikrobiologas	242210	Projekto vadovas			731616	Keramikos glazūruotojas
213156	Mokslo darbuotojas (biologija, botanika, zoologija ir panašios sritys)	242211	Programų koordinatorius	313409	Išvalytos naftos ir gamtinių dujų apdorojimo įrenginio operatorius	731617	Stiklo emaliuotojas (glazūruotojas)
213159	Biochemikas	242213	Politikos (veiklos kryptių) analitikas			731619	Stiklo dirbinių glazūruotojas
213162	Farmakologas	242214	Informacijos rinkimo specialistas			731634	Molio masės ruošėjas
213163	Farmakologas toksikologas	242402	Personalo rengimo specialistas	321206	Medicinos mokslų laborantas	731636	Galvanikas
213167	Mokslo darbuotojas (farmakologija)	242403	Personalo rengimo inžinierius	321208	Medicinos tarnybos laborantas	811203	Mineralinių žaliavų flotacijos darbininkas
214302	Ekologijos inžinierius	311601	Cheminės technologijos vertintojas	532902	Dezinfekuotojas	811206	Mineralinės rūdos smulkinimo mašinų operatorius
214303	Mokslo darbuotojas (ekologija)	311602	Cheminės inžinerijos technikas	621012	Kvalifikuotas medienos distiliavimo darbininkas	811214	Mineralų apdirbimo mašinų operatorius
214612	Naftos gavybos inžinierius	311603	Cheminų procesų technikas	711401	Betono gaminių liejikas	811216	Mineralinių žaliavų dulkių gamybos mašinų operatorius
214613	Naftos paruošimo inžinierius	311902	Gamybos veiksmingumo organizavimo technikas	711402	Betono maišytojas	811220	Mineralinių žaliavų plovimo mašinų operatorius
214618	Naftos ir gamtinių dujų gavybos inžinierius	311907	Saugumo technikos technikas	711406	Betoninių ir gelžbetoninių gaminių kontrolierius	811223	Mineralinių žaliavų apdirbimo įrenginio operatorius
226305	Sveikatos ekologas	313103	Elektros generavimo dujų įrangos operatorius	712615	Cheminų įrenginių vandentiekininkas	811307	Cementavimo agregato mašinistas
226317	Dezinfektologas			721413	Fizikinių ir mechaninių bandymų laborantas	811402	Abrazyvinių dangų gamybos mašinų operatorius
231052	Chemijos dėstytojas	313401	Naftos ir gamtinių dujų perdirbimo produktų maišytuvo operatorius	721414	Spektroanalizės laborantas	811404	Asbesto ir cemento gaminių gamybos mašinų operatorius
231053	Biochemijos dėstytojas			721508	Naftos ir dujų šulinių įrangos lynų montuotojas		
231061	Ekologijos ir aplinkotyros dėstytojas	313402	Išvalytos naftos ir gamtinių dujų mišinių paruošimo įrenginio operatorius	722331	Plokščiojo stiklo apdirbimo skaitmeninių staklių programų derintojas	811406	Lietinio betono gaminių gamybos mašinų operatorius
231088	Cheminės technologijos dėstytojas			731403	Keramikos ir porceliano liejikas	811407	Betoninių blokų gamybos mašinų operatorius
232027	Biochemijos mokytojas	313403	Naftos ir gamtinių dujų perdirbimo įmonės valdymo pulto operatorius			811408	Cementinių gaminių gamybos

	mašinų operatorius	816070	Cukrinių runkelių cukraus difuzoriaus operatorius	818125	Stiklo gręžimo mašinų operatorius	818148	Stiklo lakštų valcavimo staklynų operatorius
811413	Betono apdailos mašinų operatorius	816074	Cukraus kristalizavimo įrenginio operatorius	818126	Stiklo smulkinimo mašinų operatorius	818149	Stiklo lenkimo mašinų operatorius
811416	Mineralinių medžiagų gaminių gamybos mašinų operatorius	818102	Stiklo atkaitinimo krosnies operatorius	818127	Stiklo šlifavimo mašinų operatorius	818150	Stiklo semtuvo operatorius
811419	Betono maišyklės operatorius	818103	Stiklinių gaminių krosnies operatorius	818128	Keramikos gręžimo mašinų operatorius	818153	Stiklo gaminių atkaitintojas
811420	Cemento maišyklės operatorius	818105	Stiklo lydkrosnės operatorius	818129	Keramikos smulkinimo mašinų operatorius	818155	Stiklo gamybos kompresorinių įrenginių mašinistas
812208	Metallų elektrocheminio dengimo mašinų operatorius	818106	Stiklo grūdinimo krosnies operatorius	818130	Keramikos šlifavimo mašinų operatorius	818156	Stiklo formavimo operatorius
812210	Metalo galvanizavimo mašinų operatorius	818111	Flotacinio stiklo degimo krosnies operatorius	818131	Stiklo graviravimo mašinų operatorius	818157	Stiklo lydytojas
812221	Cinkuotojas difuzijos būdu	818112	Keramikos ir porceliano degimo krosnies operatorius	818132	Stiklo ėsdinimo mašinų operatorius	818158	Stiklo paketų gamybos operatorius
814101	Gumavimo mašinų operatorius	818113	Keramikos ir porceliano matinio degimo krosnies operatorius	818133	Stiklo apdailos mašinų operatorius	818159	Stiklo gamybos kontrolierius
814102	Gumos mišinių paruošimo mašinų operatorius	818114	Keramikos ir porceliano džiovinimo krosnies operatorius	818134	Stiklo gamybos mašinų operatorius	818162	Stiklo pluošto gamybos mašinų operatorius
814103	Gumos gofravimo mašinų operatorius	818115	Keramikos ir porceliano glazūravimo krosnies operatorius	818135	Stiklinių gaminių gamybos mašinų operatorius	818164	Molio malimo mašinų operatorius
814104	Gumos ekstruderio operatorius	818116	Keramikos ir porceliano orkaitinės degimo krosnies operatorius	818136	Stiklinių strypų gamybos mašinų operatorius	818166	Abrazyvų maišymo mašinų operatorius
814105	Gumos smulkintuvų operatorius	818118	Stiklo grūdinimo mašinų operatorius	818137	Stiklinių vamzdžių gamybos mašinų operatorius	818167	Molio maišymo mašinų operatorius
814106	Gumos liejimo mašinų operatorius	818119	Stiklo pūtimo mašinų operatorius	818138	Stiklo lakštų formavimo mašinų operatorius	818168	Stiklo maišymo mašinų operatorius
814109	Gumos perdurbimo mašinų operatorius	818121	Keramikos ir porceliano liejimo mašinų operatorius	818139	Keramikos dažymo mašinų operatorius	818170	Keramikos ir porceliano formų preso operatorius
814110	Guminių gaminių gamybos mašinų operatorius	818122	Keramikos gamybos mašinų operatorius	818140	Stiklo dažymo mašinų operatorius	818171	Molio minkytuvo operatorius
814112	Guminių gaminių vulkanizavimo mašinų operatorius	818123	Stiklo pjaustymo mašinų operatorius	818141	Stiklo lakštų formavimo mašinų operatorius	818172	Molio ekstruzijos preso operatorius
814114	Gumos kalandrų operatorius	818124	Stiklo traukimo mašinų operatorius	818142	Stiklo poliravimo mašinų operatorius	818173	Molio filtravimo preso operatorius
815113	Sintetinio pluošto verpimo mašinų operatorius			818145	Keraminių ir porcelianinių gaminių gamybos mašinų operatorius	821903	Plastikinių gaminių surinkėjas
816002	Cukraus gamybos centrifugų operatorius			818147	Stiklo presavimo mašinų operatorius	821904	Guminių gaminių surinkėjas
816068	Cukraus rafinavimo įrenginių operatorius					834222	Statybų betono skirstytuvo mašinistas
816069	Cukraus gamybos įrenginių operatorius					912106	Cheminio dėmių valymo valytojas
						314112	Laborantas
						311605	Chemijos laboratorijos technikas
						226321	Darbų saugos organizatorius
						242404	Gamybinio mokymo meistras

242401 Personalo mokymo
specialistas

226302 Profesinės
sveikatos
specialistas

213304 Aplinkos chemikas

314113 Chemijos
laborantas

818174 Cheminėje ir
panašioje
technologijoje
naudojamų
maišytuvų
operatorius

121910 Darbų saugos
padalinio vadovas

818216 Dujų
kompresoriaus
operatorius

213301 Ekologas

311604 Gamtinių dujų
gavybos ir
paskirstymo
technikas

313208 Siurblinės (išskyrus
naftos ir gamtinių
dujų) operatorius

313109 Termofikacinės
elektrinės gamtinių
dujų įrangos
operatorius

313224 Vandens cheminio
valymo įrenginių
aparatininkas

313218 Vandens cheminio
valymo įrenginių
operatorius

2 priedas. Chemijos ir artimų sričių teisinio reguliavimo temos

Aplinkos apsauga

- Atliekos
  - Pavojingųjų atliekų tvarkymas (cheminių atliekų tvarkymas, klasifikavimas, ženklavimas)
- Poveikio aplinkai įvertinimas (PAV) ir taršos integruota prevencija ir kontrolė (TIPK)
  - Didelė dalis reikalavimų yra tiesiogiai susijusi su cheminėmis medžiagomis
- Oro tarša, aplinkos oro kokybė
  - ES oro teršalų nacionaliniai limitai (SO₂, NO_x, NH₃), oro teršalų monitoringas, inventorizacijos taisyklės, gyvenamosios aplinkos oro kontrolė, lakiųjų organinių junginių reguliavimas siejasi su pirmiau paminėta tema
  - Ozono sluoksnį ardantių medžiagų reguliavimas
  - Šiltnamio efektą sukeliančių dujų reguliavimas
- Vandens tarša
  - Apima išorinių, vidinių vandenų vandens taršos, taip pat geriamojo vandens temas
- Visuomenės informavimas apie aplinką. Konvencija dėl visuomenės dalyvavimo priimančiais sprendimais (Orhuso konvencija)

Sveikatos apsauga

- Higienos normos
  - Pagrindinės, susijusios su cheminėmis medžiagomis, yra:
    - HN 23:2011 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“
    - HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore“
    - HN 36:2009 „Draudžiamos ir ribojamos medžiagos apriboja arba uždraudžia kai kurių cheminių medžiagų tiekimą į rinką“
    - HN 16:2011 „Medžiagų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, specialieji sveikatos saugos reikalavimai“

Darbo sauga

- Nelaimingų atsitikimų ir profesinių ligų prevencija, atsakomybė už patirtą žalą. Atsakomybė už nelaimingus atsitikimus, profesines ligas, įskaitant sukeltas cheminių medžiagų
- Potencialiai pavojingi įrenginiai
  - Slėginiai indai
- Priešgaisrinė sauga
  - Sprogiosios aplinkos
- Pramoninių avarijų prevencija

- Pramoninių avarių prevencijos, likvidavimo, tyrimas, vidaus avariniai planai, Seveso direktyvos reikalavimų įgyvendinimas
- Pavojingų krovinių vežimas
  - Pavojingi kroviniai keliais vietiniais ir tarptautiniais maršrutais yra vežami laikantis Europos sutarties dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais (ADR) A ir B techninių priedų reikalavimų

Cheminių medžiagų tiekimas į rinką: bendrieji atvejai

- Cheminės medžiagos
  - Cheminių medžiagų registravimas, rizikos vertinimas, autorizavimas, klasifikavimas, ženklavimas ir susijusios temos (ES REACH ir CLP reglamentų reikalavimų įgyvendinimas, saugos duomenų lapai ir jų sudarymas)
  - Nuodingųjų medžiagų tiekimo į rinką ir veiklos su jomis reguliavimas

Cheminių medžiagų tiekimas į rinką: kiti atvejai

- Biocidai
  - Biocidų (B.) tiekimo į rinką ir naudojimo reguliavimas. B. gali būti priskirti 23 tipai cheminių medžiagų. B. taip pat priklauso augalų apsaugos cheminių medžiagų grupė
- Biokuras ir biodegalai
  - Biokuro ir biodegalų (bioetanolio ir biodyzelino) dalies kituose produktuose reguliavimas
- Etilo alkoholio tiekimas į rinką
  - Etilo alkoholio denatūravimo formulės ir atitinkamas reguliavimas
- Farmacinės priemonės
  - Farmacinių produktų tiekimo į rinką reguliavimas
- Genetiškai modifikuoti organizmai
  - Genetiškai modifikuotų organizmų naudojimo ir tiekimo į rinką teisinis reguliavimas
- Kosmetikos priemonės
  - Kosmetikos gaminiams skirtas reguliavimas
- Maisto papildai
  - Maisto papildų tiekimo į rinką reguliavimas
- Nano ir endokrininę sistemą ardančios medžiagos
  - Šių medžiagų tipų reguliavimas yra įtrauktas į REACH sistemą
- Narkotinių ir psichotropinių cheminių medžiagų prekursoriai
  - Cheminių medžiagų, naudojamų neteisėtai narkotinių ir psichotropinių medžiagų gamybai, kontrolė
- Pašarų priedai
  - Veiklos su pašarų priedais, premikais, pašarų papildais reguliavimas
- Plastikais

- Polimerai neturi būti registruojami taikant REACH procedūras, tačiau jiems gali būti keliami reikalavimai atsižvelgiant į vartojimo sritį, pvz., sąlytį su maisto produktais
- Plovikliai
  - Ploviklių teisinis reguliavimas
- Strateginės ir dvejojo naudojimo prekės
  - Strateginių prekių eksportas, importas, tranzitas ir tarpininkavimas yra licencijuojamas. Chemijos sritį apima dvi medžiagų grupės: ML7. *Cheminės ar biologinės toksinės medžiagos, ašarinės dujos, su jomis susijusi įranga, komponentai ir technologija (cheminis ginklas)* ir ML8. *Energetinės ar su jomis susijusios medžiagos (sprogstamosios)*
- Trąšų teisinis reguliavimas
  - Kokybiniai reikalavimai ir tyrimo metodai trąšoms, kurios gali būti pažymėtos EC ženklų
- Veterinariniai vaistai
  - Veterinarinių vaistų tiekimo į rinką reguliavimas

3 priedas. Biotechnologijų šakos

Išskiriamos tokios biotechnologijų šakos:

- Žalioji biotechnologija (žemės ūkyje panaudojami biotechnologiniai metodai)
- Mėlynoji biotechnologija (jūros organizmų biotechnologiniai tyrimai)
- Raudonoji biotechnologija (vaistinių medžiagų ieškojimas, gamyba biotechnologijos metodais)
- Geltonoji biotechnologija (maisto bei maisto papildų biotechnologija)
- Auksinė biotechnologija (bioinformatikos, nanotechnologijų, genomikos ir proteomikos pritaikymas biotechnologijoje)
- Rudoji biotechnologija (sausųjų zonų ir dykumų gyvybės biotechnologija)
- Violetinė biotechnologija (intelektinės nuosavybės apsauga biotechnologijų srityje (patentai, publikacijos, išradimai))
- Baltoji biotechnologija (pramoninė) (gyvų organizmų ar gyvybinės veiklos panaudojimas pramoninėje cheminių medžiagų, biodegalų ir pan. gamyboje)
- Pilkoji biotechnologija (klasikinė fermentacija; kartais pilkoji biotechnologija sujungiama su baltąja, pramonine)